"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 248 — 1929 Federated Pressin jäsen Maanantaina, lokak. 21 p:nä — Mon., Oct. 21 Member The Federated Press XIII Vuosik. — Vol. XIII

Sudburyn porvarit estäneet Marriottin ehdokkuuden

TYÖLÄISTEN VAALITAISTELU KOETEAAN TEHDÄ TYHJÄKSI LAILLISUUSTEMPULLA

Virkavalta tekee kommunistin nimityksen "laittomaksi" kurjilla verukkeilla

KAIVOSKAPITALISTIEN RENKI McCREA JULISTETTU "VALITUKSI"

Kadulla pidetyssä vaalikokouksessa osoitettu kapitalistien vaalitaistelun kierous

Sudburyn piirin vaalitaistelu on saavuttanut käännekohdan, jossa se uhkaa muodostua erikoiseksi taisteluksi kapitalistiluokkaa vastaan, jossa esiintyy mahdollisuus osottaa työläisille, mitä kaikkia keinoja kapitalistit käyttävät työläisiä vastaan kaikissa tilanteissa. Vaalilautakunta viime lauantaina nimityskokouksessa kieltäytyi hyväksymästä kommunistisen ehdokkaan, tov. Charles Marriottin, nimityspapereita senvuoksi, että jotkut lakimiehet ja muut herraskekkulit tekivät niitä vastaan aiheettomia vastaväitteitä. Vastaväitteet ovat seuraavanlaiset:

"1. Nimityspaperit eivät ole muka tehty lailliselle kaavakkeelle, eikä siihen ole asetettu niiden henkilöiden osotetta, jotka ovat allekirjoittaneet nimityshakemuksen.

"2. Monet allekirjoittajista eivät ole äänioikeutettuja Sudburyn piirissä.

"3. Monet, joiden allekirjoitus esiintyy papereissa, eivät ole Britannian alamaisia.

"4. Allekirjoituksien oikeaksi todistajana esiintyy ainoastaan yksi henkilö. vaikka lain mukaan tulisi olla kaksi.

"5. Allekirjoitettu paperi ei ole päivätty.

"6. Allekirjoitusten oikeaksi todistaja ei ole ilmoittanut ammattiaan.

"7. Äänestyskelpoisten allekirjoituksia ei ole riittävästi, täyttääkseen lain määräämän vaatimuksen."

Vastaväitteet tekaistuja

Todellisuudessa kaikki ylläolevat vastaväitteet ovat tekaistuja ilman mitään laillista pohjaa. Esimerkkinä voidaan mainita, että lainmukaan vaaditaan nimityspaperiin 100 äänestäjän allekirjoitus, mutta kyseessäolevan paperin oli allekirjoittanut 157 äänestäjää. Vaalilautakunta käsittelee nimityspaperia uudestaan tänään iltapäivällä. Jos nimitys edelleen hyljätään on kommunistipuolueen vaalikomitean ainoa mahdollisuus vedota asian oikeuslaitokseen estääkseen kaivosministeri McCrean valinnan.

Kommunistit pitivät vaalikokouksen kadulla

Lauantai-iltana pitivät kommunistit vaalikokouksen kadunkulmassa postikonttorin edustalla. Kokouksessa ol' läsnä noin 400—500 hekilöä. Puhujina esiintyivät eräs englantilainen kaivosmies ja kommunistien vaaliehdokas tov. Marriott. Kaivosmies osotti, kuinka International Nikkeliyhtiö sovittaa mitä häikäilemättömintä ryöstöä työläisiinsä, perustamatta mitään tavallisista kaivoksissa vallitsevista turvallisuustavoista tai laillisista turvallisuussäädöksistä. Laillisia turvallisuussäädöksiä hän sanoi todellisuudessa puuttuvan Ontariossa, joita jo nykyjään on muiden maakuntain ja valtioiden kaivoslaissa. Osotti Englannin kaivosten turvallisuussäädökset olevan paljon edellä Ontarion kaivoslaista, joskaan niekään säädökset eivät vielä ole riittävän tarkat suojellakseen kyllin hyvin kaivostyöläisiä.

Konservatiivien ehdokas kaivosyhtiöiden hyvä apuri

Puhuja myöskin osotti, kuinka kommunistien vastaehdokas on entinen Ontarion kaivosministeri, joka on vastuussa Ontarion kaivoslain kelvottomuudesta. Kaivosministeri McCrea on myöskin entinen International Nikkeliyhtiön lakimies ja luonnollisesti ajaa kaikessa yhtiön etuja. Työläiset tässä vaalitaistelussa on asetettava suoranaiseen taisteluun Inco-yhtiötä vastaan. Työläiset on järjestettävä alansa taloudelliseen järjestöön taistelemaan työläisiin kohdistettua häikäilemätöntä riistoa vastaan. Kommunistipuolue ei ole, kuten kapitalistiset puolueet, näyttämöllä ainoastaan vaalikana ja sitten katoaisi. Kommunistipuolue taistelee työläisten puolesta jokainen päivä ja kaikkialla. Se järjestää työläisiä kaikissa teollisuuksissa ja kaikissa maissa, avustaen työläisten lakkotaisteluita ja johtaen niitä.

Kommunistipuolueen taistelu kansallista sekä kansainvälistä

Kommunistipuolueen ehdokas tov. Marriott puheessaan osotti työläisille, kuinka yksistään ehdokkaiden nimityspapereissa jo ilmenee suuri eroavaisuus työläisten ja kapitalistien ehdokkaan välillä. Hän sanoi kaivosministeri McCrean nimityspapereiden olevan varustetun hienoilla allekirjoituksilla, jotka edustavat suurelta osalta Incon palveluksessa olevien konttorityöläisten käsialaa, ollen myöskin joukossa lakimiehiä ja kaikenlaisia muita herroja. Sitä vastoin hänen nimityksensä allekirjoittajat ovat kaikki työläisiä, jotka voivat käyttää paremmin lapiota ja kuokkaa kuin kynää, joka onkin todellinen syy, miksi herrat ovat asettuneet vastustamaan hänen nimitystään. Selostaen sitä taistelua, jota Canadan kommunistipuolue käy työläisten puolesta, jokainen päivä työläisten järjestämiseksi ja heidän taistelunsa avustamiseksi, osotti hän sodanvaaran läheisyyden ja kuinka kapitalistiset maat yhdessä valmistautuvat sotaan Neuvostoliittoa vastaan. Macdonaldit ja hooverit pitävät rauhanneuvotteluja, joiden takana on peitetty sodanvalmistelu Neuvostoliiton kimppuun hyökkäämiseksi. Kiinan ja Neuvostoliiton väliset selkkaukset itä-Kiinan rautatien suhteen ovat kansainvälisen kapitalismin vehkeilyä ainoata työläisten hallitsemaa maata vastaan, joka on osottautunut kykeneväksi kehittymään päivä päivältä, takaamaan työläisilleen yhä paranevan elintason, vastakohtana kapitalistisille maille, joissa työläisten elintaso lakee päivä päivältä.

Viiden kommunistisen ehdokkaan nimitykset hyväksytty

TORONTO, lokak. 21. — Viiden kommunistisen ehdokkaan nimitykset Ontarion maakuntavaaleja varten on hyväksytty ja yksi hyljätty. Tiedonanto yhden ehdokkaan hylkäämisestä koskee Sudburyn piirin ehdokkaan tov. Marriottin riidanalaista nimitystä. Omituisinta tässä hylkäämisuutisessa on se, että lauantaina, kun nimitystä vastaan tehtiin muistutukset, ilmoitettiin vaalilautakunnan kokoontuvan maanantaina kello 1 käsittelemään asiaa uudelleen, jossa tov. Marriottin asiamiehet ja nimittäjät käskettiin olemaan saapuvilla. Nyt kuitenkin Torontosta saapunut sähkösanoma kertoo, että Ontarion maakunnan yleinen syyttäjä Price on todennut tov. Marriottin nimityksen laittomaksi. Tämä osoittaa, että herrat ovat lähteneet tekemään ennakkopäätöksiä asiassa ennen kuin vaalilautakunta on kerinnyt lopullisesti sen käsittelemäänkään. Yleisen syyttäjän julistus nimityksen laittomuudessa toteaa sen, että yleinen syyttäjä ei pidä minkäänlaisten todistusten esittämistä tarpeellisena silloin kun hyökätään kommunisteja vastaan,

Valeran puolueen konventsioni Irlannissa

DUBLIN, lokak. 19. — De Valeran puolueen vuosikonventsioni kokoontui täällä eilen lukuisten kautta maan saapuneiden edustajien läsnäollessa. Valera valittiin uudelleen puolueen puheenjohtajaksi. Hän puheessaan kosketteli puolueen maatalousohjelmaa sekä verotuskysymystä.

Valera puhui Englannin ja Irlannin välisen sopimuksen muuttamisen puolesta, selittäen, että sillä $25,000,000:lla, jonka Irlanti on velvollinen maksamaan Englannille vuosittain, voitaisiin rahoittaa maan omia suuria taloudellisia yrityksiä, kuten Shanronjoen voimasuunnitelmia j.n.e.

Valera väitti ehta porvarilliseen tapaan, että Irlannin työttömyyskysymys voitaisiin muka ratkaista "suojelustullien" avulla.

Ajurien lakko on päättynyt New Yorkissa

Työläiset kuulemma palaavat takaisin työhön

NEW YORK, lokak. 19. — Standard Oil- y.m. öljy-yhtiöiden ajurien lakko väitetään olevan loppumaisillaan. Työläiset kuulemma palaavat takaisin työhön 40—50 miehisinä ryhminä ja puolet niistä poliisivoimista, jotka oli mobilisoitu rikkureiden avuksi, on palautettu takaisin varsinaisiin muihin tehtäviinsä.

Edellisestä tiedosta päättäen, olisivat työläiset lopettaneet taistelunsa. Jos niin on asianlaita, johtunee se siitä, että vanhoillisten ammatti-unioiden herrasjohto alunperin asettui vastustamaan lakon pitkittämistä, hävittäen taisteluinnostuksen työläisten keskuudesta.

Aseiden kuljetus maasta toiseen

Yhdysvaltain presidentille laajat valtuudet kieltää aseiden vienti Yhdysvalloista

WASHINGTON, lokak. 19. — Edustajakamarin ulkoasiain komitean puheenjohtaja Porter on esittänyt lakiehdotuksen, jonka nojalla presidentille annettaisiin oikeus kieltää aseiden kuljetuksen Yhdysvalloista sotaa käypiin tahi sellaisiin maihin, joissa käydään sisällissotaa. Uusi laki muuttaisi nykyään voimassa olevaa lakia jolla voidaan kieltää aseiden vienti Meksikoon, Keski-Amerikan maihin ja Kiinaan.

Vaikka tälle lakitekeleelle halutaan antaa jonkinlainen kansainvälistä rauhaa edistävä tarkoitus, käy kuitenkin selville, että lain tarkoituksena, ennen kaikkea, on asettaa rajoituksia sellaisten valtioiden tahi ryhmien aseiden saannille, joiden käymä sota tahi kumous uhkaisi Wallkadun kapitalistien etuja.

WINNIPEG, lokak. 17. — Viljanhinta on jälleen ollut epävarmalla perustalla tämän viikon aikana. Viime keskiviikkona teki hinta äkillisen putouksen ja pörssi suljettiin vehnänhinnan ollessa $1.41¾ sentissä, joka on alhaisin hinta useiden viikkojen ajalla. Muiden viljalajien hinnat myöskin laskivat suhteellisesti.

Pörssissä suoritettiin useita suuria kauppoja ja pysyi viljanhinta entisessä tasossaan puoleen päivään mennessä sillä ostajia oli huomattavasti. Hinta kuitenkin laski yhtäkkiä, kun elevaattoriyhtiöt tarjoutuivat myymään suurempia summia varastoistaan. Ulosviennin sanotaan olleen tavallisessa tasossaan, eikä kuljetusvälineistä sanota olleen puutetta tällä kertaa.

Hiilitaistelua ennustetaan Englannissa

COOK PUHUU "ENNENKUULUMATTOMAN KATASTROFIN" MAHDOLLISUUDESTA

Nykyiset työsopimukset päättyvät joulukuussa

HALLITUS YRITTÄÄ LUOVIA TILANTEESTA SOVITTELUILLA

LONTOO, lokak. 19. — Englannin kaivostyöläisten liiton johtaja A. J Cook, joka selitti muuttaneensa käsityistään monarkiasta sen jälkeen, kun Walesin prinssi suvaitsi tehdä vierailumatkan työttömyydestä kärsiville hiilikaivosseuduille, on julkaissut lehdistöösä varoitushuudon hiiliteollisuutta uhkaavasta suuresta vaarasta joka voi tuoda mukanaan ennenkuulumattoman katastrofin siinä tapauksessa, jos kaivosmiesten ja hiilikapitalistien väliset erimielisyydet ei saada sovitetuksi ensi joulukuuhun mennessä, jolloin päättyvät nykyiset työsopimukset.

hiiliteollisuutta uhkaavasta suuresta vaarasta, joka voi tuoda mukanaan ennenkuulumattoman katastrofin siinä tapauksessa, jos kaivosmiesten ja hiilikapitalistien väliset erimielisyydet ei saada sovitetuksi ensi joulukuuhun mennessä, jolloin päättyyvät nykyiset työsopimukset.

Joulukuussa saattaa hänen väitteensä mukaan puhjeta vakavampi hiilitaistelu, kuin v. 1926 lakko. Jos tämä taistelu syntyy "työväen" hallituksen aikana, synnyttää se vakavimman poliittisen ja taloudellisen pulan, mitä on koskaan sattunut Brittannian historiassa.

Hallitus on parhaillaan työskennellyt erinäisten markkina- y.m. suunnitelmien kanssa tukeakseen niillä hiilikapitalisteja. Työläisille aikoo se tarjota ainoastaan 7 1|2 tuntisen työpäivän nykyisen 8-tuntisen päivän asemesta. Cook kuitenkin väitti, että työläiset saattaisivat tyytyä hallituksen tarjoamaan työpäivälyhennykseen siinä tapauksessa, että päiväpalkkoja ei alenneta.

Jos kaivoskapitalistit sitävastoin yrittäisivät sopimusten päättymisen jälkeen joulukuussa pitää kaivoksia käynnissä alennetuilla palkoilla, tulevat työläiset nousemaan taisteluun, sillä ne eivät missään tapauksessa hyväksy sitä, että palkkoja alennetaan työpäivän lyhentämisen yhteydessä.

Kapina Algeriassa ranskalaisten sortoa vastaan

Kapinalliset heimot tuhonneet legionalaisjoukon

ORAN, Algeria, lokak. 19. — Maurilaiset heimot ovat tehneet uuden hyökkäyksen ranskalaisia joukkoja vastaan Atlasvuorten eteläisillä rinteillä, tuhoten kolonnan Ranskan ulkolaista legionaa. Viisikymmentä legionalaisten ja Ranskan alkuasukassotilasta surmautui ja 21 haavoittui. Kerrotaan kapinallistenkin kärsineen melkoisia tappioita.

Ranskalaiset ovat kuulemma ryhtyneet tarmokkaisiin toimenpiteisiin hyökkääjiä vastaan, lähettämällä heitä vastaan sekä maa- että ilmailuvoimia, estääkseen kapinallisten perääntymisen vuoristolinnoituksiinsa.

Alkuasukkaiden oikeudet Etelä-Afrikassa

Kasvava alkuasukkaiden tyytymättömyys pakoittaa Etelä-Afrikan hallituksen teeskentelemään uudistusharrastuksia

BLOEMFONTEIN, Etelä-Afrika, lokak 19. — Hallitus tulee taasen tekemään kenraali Smutsin johtamalle oppositsionille tarjouksen yhteistoiminnan aikaansaamisesta alkuasukkaiden oikeuksien järjestelyä koskevissa kysymyksissä, uhaten että jos oppisitsioni ei nyt ryhdy myötävaikuttamaan asiassa, tulee hallitus itsenäisesti ryhtymään toimenpiteisiin — seuraavien vaalien jälkeen.

Alkuasukaskysymys on viime vuosina muodostunut entistä vakavammaksi Etelä-Afrikassa, missä väestön valtava enemmistö on orjuutettuja siirtomaa-asukkaita, jotka ovat vailla kaikkia valtiollisia ja yhteiskunnallisia oikeuksia. Nämä oikeudettomat miljoonat alkavat valveutua, jonka seurauksena on kumouksellisuuden lisääntyminen vallitsevaa kapitalistista järjestelmää vastaan.

BUENOS AIRESISSA TAASEN MELLAKOITU

Buenos Aires, Argentina, lokak. 19. — Yksi mies kuoli ja useita vakavasti loukkautui täällä eilen illalla sattuneessa katukahakassa, joka tapahtui presidentti Irigoyenin kannattajain ja vastustajain välillä. Yli 100 laukausta ammuttiin.

Quebec, lokak. 18. — Raportti, jonka tieministeri on valmistanut esitettäväksi lainlaatijakunnalle, osottaa maakunnan teiden rakentamisessa käytetyn tämän vuoden aikana 20,000 miestä. Tällä kertaa on maantietöissä työskentelevien miesten luku 7 ja 8 tuhannen välillä. Uutta tietä on valmistettu 1.200 mailia.

Viimeinen hyökkäys Gastonian syytettyjä vastaan

Syyttäjä Hoey loppulausunnossaan vielä yrittänyt kylvää vihaa syytettyjä kohtaan räikeillä kommunismivastaisilla valheilla ja Aderholtin "viimeisillä sanoilla". Valamiehistön tunteisiin vedottu naisten kyyneleillä.

Puolustuslakimiehet julistavat poliisien tahallisesti menneen lakkolaisten päämajalle ampuakseen sen hajalle.

CHARLOTTE, N. C., lokak. 18. — Syyttäjien ja puolustuslakimiesten lopulliset yhteenvedot esitettiin eilen aamulla. Syyttäjien lakimiesten puolesta antamassaan lausunnossa vetosi komppanian lakimies Clyde Hoey valamiehistöön, vaatien seitsemän syytetyn julistamista syyllisiksi murhaan.

Johnson McCall sitävastoin puhui syytettyjen puolesta, vedoten pitkässä tuntehikkaassa lausunnossaan valamiehistön oikeudentuntoon, jolta sanoi odottavansa vapauttavaa päätöstä.

Hoey käytti kaikkia mahdollisia konsteja kiihoittaakseen vanhoillisten valamiesten tunteet syytettyjä vastaan. Hän ei kertaakaan viitannut siihen painavaan todistusainehistoon, joka on esiintuotu syytettyjen puolesta kuluneiden kolmen viikon aikana. Päinvastoin hän kuvasi syytetyt työläiset "saatanallisuuden perikuviksi, jotka vehkeilevät kristillisyyden ja sivistyksen tuhoamiseksi".

Aderholtia ja Gastonian poliisia ylistettiin rauhan miehiksi, jotka suojelivat "meidän pyhiä laitoksiamme" venäläisten punaisten hävitykseltä. Vapisevin äänin viittasi Hoey Aderholtin vaimoon ja tyttäreen, toistaen väitteitä, että Aderholt olisi viimeisinä sanoina ihmetellyt, miksi häntä oli ammuttu, koska muka oli koettanut "ylläpitää rauhaa".

Porvarisnaiset Hoeyn puhuessa puhkesivat nyyhkytyksiin nähtävästi etukäteen annettujen ohjeiden mukaisesti.

Hoey erikoisesti hyökkäsi lakonjohtaja Bealia vastaan, kutsuen häntä murhaajaksi, joka "ei tunne sydämessään häpeätä eikä katumusta". Koko ajan vaikutti Hoey, kuten näyttelijä, joka on pantu liikuttamaan ihmisiä esiintymisellään. Tarkoituksena olikin vaikuttaa mahdollisesti epävarmoihin valamiehiin.

Puolustuslakimies McCall käsitteli loppupuheessaan perusteellisesti todistusainehistoa, luetellen pitkän sarjan roistomaisia tekoja, joita poliisi ja komppanian hurtat olivat tehneet lakkolaisia vastaan. Hän kiinnitti huomiota siihen, että Gilbertillä, Roachilla, Hordilla ja muilla poliiseilla sekä Loray-tehtaan hurtilla oli rikollinen menneisyys, lausuen: "Voitteko syyttää lakkolaisia siitä, että aseistautuivat puolustaakseen itseään näiden raakojen hurttien hyökkäyksiltä." "Lain ja järjestyksen voimat" oli otettu Manville-Jenckes-yhtiön käsiin ja käytetty lakon murskaamiseen.

Lakkolaisten taistelusta lausui McCall, että sen tarkoituksena ei ollut hävittää kirkkoa ja hallitusta, vaan lopettaa kamala teollisuusorjuus, jossa naiset ja lapsetkin uhrasivat elämänsä voimat nälkäpalkkaa vastaan. "Oletteko milloinkaan olleet puuvillatehtaassa ja nähneet siellä kalpeakasvoiset pienet tytöt ja pojat, joiden pitäisi vielä olla koulussa?" Beal saapui järjestämään työläiset taisteluun tällaisia olosuhteita vastaan.

McCall viittasi Gastonian poliisiin mustina roistoina, jotka tahallisesti menivät unionin päämajaan, ampuakseen sen hajalle. Lakkolaiset olivat pakoitetut puolustautumaan tällaisia hyökkäyksiä vastaan. Syyttäjien väite, että he olisivat punoneet salaliiton poliisin murhaamiseksi, on naurettava. McCall lopuksi vaati syytettyjen vapauttamista, koska heidän ainoa rikoksensa oli nousu lakkoon parempien olosuhteiden puolesta.

TORONTON VIRKAVALTA ON TAASEN HAJOITTANUT TYÖLÄISTEN KOKOUKSEN

300 poliisia ja muita roistoja ottanut osaa kokouksen hajoittamiseen

IHMISET AJETTU POIS PUISTOSTA ENNEN KOKOUKSEN ALKAMISTA

Nuoria tyttöjä käsitelty kovakouraisesti — Poliisi estänyt vaalipuheetkin

TORONTO, lokak. 19. — Poliisit hajottivat taas eilen iltapäivällä työläisten ulkoilmakokouksen Queen's-puistossa. Viisi kommunistia vangittiin yrittäessään esittää vaaliohjelman työläisille. Tämä antaa kuvan porvarillisen valtiovallan renkien asemansa säilyttämiskeinoista. Porvarilliset ehdokkaat ovat saaneet tilaisuuden puhua Toronton kaduilla vapaasti. Poliisi ei ole ryhtynyt heitä häiritsemään, eikä ole uskaltanut häiritä, sillä heidän täytyy olla uskollisia isännilleen, heille heitettyjen luiden vuoksi. Koirakin on kiitollinen isännälleen huolimatta siitä, kuinka kuivan luun se saa järsittäväkseen. Näitä kapitalistien vahteja oli kokoontunut 300 päätä Queen's-puistoon estämään työläisten asettamia vaaliehdokkaita lausumasta työläisille totuuksia kapitalististen puolueiden petoksista ja osottamasta kommunistisen puolueen vaaliohjelman sisältämät vaatimukset. Porvarillisen kansanvallan olemattomuus kuitenkin tuli taas uudelleen paljastettua.

Rauhallisia työläisiä ajettu pois puistosta jo paljon ennen kokouksen alkua

Poliisit jahtasivat työläisiä ympäri puistoa jo kauan ennen kokouksen alkamista. Useat kaupungin asukkaat olivat istuskelemassa puiston penkeillä, jotkut lukien puolipäivän aikana ilmestyviä sanomalehtiä, poliisit käskivät heidän nousta ylös ja poistua puistosta. Mitään selvitystä ei annettu kenellekään, miksi ei heillä ole oikeutta puistossa oleskeluun. Puhujat yrittivät esiintyä useissa eri paikoissa ja joutuivat poliisit juoksemaan ympäri puistoa. Jotkut puhujat menivät yliopiston pihamaalle ja puhuivat sieltä lähellä oleville työläisille. Puhujat osottivat työläisille, kuinka poliisit ilman minkäänlaista syytä yrittivät estää kommunistit esittämästä vaaliohjelmaansa, samalla aikaa, kuin konservatiivi- ja liberaalipuolueilla oli siihen kaikki mahdollisuudet. Kokouksen puheenjohtaja Joe Morris vaati poliisipäällikkö Draperin virallista lausuntoa kokouksen kieltämisen syystä.

Poliisit käsitelleet kovakouraisesti nuoria tyttöjä

Jean Corbin joutui poliisin kynsiin yliopiston pihamaalla. Kun poliisit puskivat häntä edellään, sysäsi eräs nuori tyttö poliisia selkään. Poliisi jättiä äkkiä Corbinin irralleen ja sieppasi kovakouraisesti kiinni tyttöön, joka oli häirinnyt häntä, kantaen tytön yliopistoa kohden. Tyttö näytti noin 15-vuotiaalta, joten poliisin menettely kiihoitti erikoisesti väkijoukkoa ja alkoi se huudella poliisin perään, varottaen heitä koskemasta lapsiin. Poliisit estivät J. G. Salsbergin kulkemasta puistokäytävällä. Kun Salsberg vaati selvitystä siihen, että hänet pidätettiin samalla käytävällä jossa toisilla oli oikeus kulkea, vastasi poliisi, että he tunsivat kuka hän on.

Kapitalististen puolueiden täytyy käydä vaalitaistelua poliisin kapuloiden suojassa

Tim Buck sai kuitenkin puhua muutaman sanan työläisille. Hän osotti työläisille, kuinka kapitalististen puolueiden edustajilla oli kaikki mahdollisuudet puhua, missä ikänä halusivat mutta silloin, kun kommunistit yrittävät puhua työläisille ovat kapitalistien hurtat valmiit sen estämään. Hän sanoi, että Fergusonin on nimittänyt parlamenttiehdokkaaksi sata äänestäjää, jotka edustavat kapitalistiluokkaa ja Fergusonilla on oikeus puhua, missä hän haluaa. Buckin on nimittänyt parlamenttiehdokkaaksi samoin sata äänestäjää, jotka kuuluvat kuitenkin vastakkaiseen luokkaan kuin Fergusonin nimittäjät, joten työläisten ehdokkailla ei ole oikeutta puhua missään tulematta poliisin taholta häirityksi. Tämä osottaa työläisille kyllin selvästi, kuinka kapitalistiluokan täytyy käydä vaalitaistelua poliisin turvin, joka on mitä selkein kuva vallitsevasta "kansanvallasta".

Nuoret kommunistit osottaneet taistelu-innostusta

Nuoret kommunistit kulkivat kuitenkin puiston läpi poliiseista huolimatta, nuoret tytöt suorittaen johtavaa osaa. He tekivät pilaa poliiseista, jotka eivät kuitenkaan näyttäneet kiinnittävän heihin huomiota. Toronton poliisi on saanut nähtävästi kyllikseen nuorten liukkaista tempuista heitä vastaan, joten he tälläkertaa kieltäytyivät antautumasta nuorten suunnittelemien metkujen uhreiksi. Nuoriso on aina taisteluhaluista ja se on kyllin vilkasta keksimään juonia, silloin kun ei sillä ole keinoja käyttää suoraa voimaa, joka on tullut useita kertoja todettua Toronton kaduilla, sillä he ovat panneet toimeen katukulkueita, saattaen poliisin näyttelemään johtajan osaa. Nuorisossa on vallankumouksen tuki! Nuoriso uskaltaa mennä kadulle ja uskaltaa siellä esiintyä. Nuoriso myöskin uskaltaa tarvittaessa mennä barrikaadeille!

Kapitalistiluokan ja proletariaatin välinen taistelu

Sitä ei voida välttää, sanoo Voroshilov

MOSKOVA, lokak. 19. — Puheessaan täällä kommunistisen nuorisoliiton jäsenille eilen, selitti sotakomissaari Clemens Voroshilov, että sotaa kapitalistiluokkien ja maailman proletariaatin välillä ei voida välttää. Tätä taistelua varten on varustauduttava. Neuvostoliitto toivoo kuitenkin saavansa häiritsemättä toteuttaa viisivuotista rakennussuunnitelmaansa, joka tulee suunnattomasti vahvistamaan työläisten ja talonpoikain valtion taloudellista asemaa.

Viitaten Kiinaan, sanoi Voroshilov, että Neuvostoliiton punainen armeija on kyllin voimakas pakoittaakseen Kiinan militaristeja ja kapitalisteja kunnioittamaan Neuvostohallituksen kanssa tekemiään sopimuksia.

"Työväen" hallitus tarjoaa eläkesyöttiä

LONTOO, lokak. 19. — Työministeri Thomas, jonka huvimatka Canadaan hiilikapitalistien kauppamatkustajana herätti melkoisesti epämieluista huomiota, lausui eilen, että hallitus on päättänyt esittää sellaisia uudistuksia nykyiseen eläkejärjestelmään, jonka mukaan vanhat henkilöt, jotka haluavat mennä merien taakse dominioihin yhtyäkseen siellä oleviin lapsiinsa, sekä leskivaimot, jotka haluavat valmistaa lapsilleen "paremman tulevaisuuden" dominioihin matkustamalla, saavat eläkkeensä myöskin dominioista.

Montreal, lokak. 18. — Brittiläinen kauppakomissioneri F. W. Field, joka on juuri palannut länsi-Canadasta tutkimasta brittiläisen kaupan laajentamismahdollisuuksia, sanoi tulleensa siihen tulokseen, että länsi-Canadan ostokyky tulee olemaan 1930 aikana 25 pros. pienempi, kuin edellisinä vuosina. Field on vierailut Torontossa, Winnipegissä ja Vancouverissa, puhutellen 250 pankkiiria ja liikemiestä, saadakseen käsityksen länsi-Canadan tilanteesta. Hän kertoo myöskin nähneensä useita brittiläisiä tehtailijoita, jotka olivat itsenäisesti lähteneet etsimään Canadasta markkinoita tuotteilleen.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväenluokan äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määräpyhäpäivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TOIMITTAJAT:
S. C. NEIL A. VAARA, E. A. TENHUNEN, M. PARKER (Pohjanaalo), A. PÄIVIÖ.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
[illegible]

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimmäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimisto: Huoneesto 307, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 27 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 27 Lorne St. Puhelin 2287W.

Muuan paljastus imperialistien rauhanlaulujen onttoudesta

On tunnettua, että viime aikoina ovat kaikki tämän mantereen kapitalistiset lehdet kirjoittaneet ylistyskirjotuksia Ramsay MacDonaldin ja Herbert Hooverin toimenpiteistä maailman rauhan turvaamiseksi. Erinäisten maitten sotavarustelut ovat kuitenkin siksi suurenmoisia, monia vuosia käsittäviä suunnitelmia, että ne paljastavat itse porvarinkin paljastamaan rauhanlaulujen onttouden. Niinpä esim. patavanhoillinen *Montreal Gazette*-lehti kirjoittaa Ranskan sotavarustelusta koskevan menoarvion johdosta siksi selvässä sävyssä, että mekin saatamme lainata muutamia kohtia tuosta kirjotuksesta.

"Mitä hyvään tehtäneekään muissa maissa varustautumisen rajottamiseksi, niin on ilmeistä, ettei ainakaan Ranska aio mitenkään ehkäistä rajojensa linnoittamista, siis puolustavaa varustautumistaan. Tämä tosiseikka tuotiin elävästi julki äskettäin pidetyssä Ranskan tulo- ja menoarvioiden rahastokomitean kokouksessa, missä kansalliseen puolueeseen kuuluvat eduskunnan jäsenet tekivät yleisen hyökkäyksen sotaministeri Painlevea vastaan, ankarasti paheksuen sitä välinpitämättömyyttä, mitä hallitus oli osottanut rajaseutujen linnotuksesen nähden. Tämän sotaministeriä vastaan tehdyn hyökkäyksen tueksi esitettiin muutamia tosiseikkoja, mitkä lienevät hyvinkin vastenmielisiä aseistariisumisen kannattajille. Oppositioniin kuuluva edustaja Mandel lausui esim. seuraavaa 'Parlamentti on määrännyt sinun käytettäväksesi 336,000,000 frangia rajojemme linnoittamista varten tämän vuoden aikana, ja sinä olet kuluttanut sitä varten vain 69,000,000 frangia.' Herra Painlevelle olisi ollut mitä helpoin asia viitata niihin neuvotteluihin, mitkä nykyään ovat kansainvälisen huomion kohteena ja väittää, että muuttuneet olosuhteet ovat täysin oikeuttaneet hänen vitkastelunsa varustautuneisuussuunnitelmain toteuttamisessa. Mitään semmoista ei kuitenkaan tapahtunut. Varustautuneisuuden viivästymisen ainoaksi syyksi esitti näet Painleve sen, että viranomaisilla oli ollut vaikeuksia työvoiman hankkimisessa mainittua työtä varten. Mutta lisäksi hän myös selitti, että tästä lähtien tullaan sitä suunnitelmaa, mikä on laadittu viisivuotista rakennusohjelmaa varten, tarkasti toteuttamaan.

"Tuon ohjelman eräänä piirteenä, mistä ei ole tähän mennessä tietty, on se seikka, että ensimäisen kerran historiansa aikana aikoo Ranska kuluttaa yhtä paljo varoja niin sanottuun Alppien linnoittamiseen, kuin mitä se kuluttaa Saksan rajaan koskevan aleensa linnoittamiseen. Tämän ohjelman toteuttamiseksi tultanee uudessa budjetissa myönnämään lähimain 4,305,992,000 frangia eli 172,000,000 dollaria, mikä on yhdeksää miljoonaa dollaria suurempi vuoden 1928 määrärahaa. Sitäpaitsi on vielä toinen määräraha, noin 72,000,000 dollaria, osotettu Algeriassa, Tunisissa, Syyriassa ja Kiinassa olevain sotajoukkojen ylläpitämistä varten. Kokonaisuudessaan nousee siis Ranskan menoarvio varustautuneisuutta varten likimäärin 244,000,000 dollariin. Ja Painleve vakuuttaa, että 'kun nämä suunnitelmat on toteutettu, tulemme me olemaan turvallisessa asemassa.'"

Selvää kieltä. Puheet aseistautumisen rajotuksesta ovat onttoja juttuja, joilla tahdotaan pettää ja sokaista työväenluokkaa. Siksipä onkin työläisten varustauduttava — *muuttamaan imperialistinen sota luokkasodaksi.*

Ketjukauppain keskittyminen

Monopolistisen finanssikapitalismin eräänä tunnusmerkkinä on kaikenlaisten teollisuus- ja liikelaitosten yhtämittainen keskittyminen. Keskittymisen avulla saatetaan tuotanto ja tavarain jakelu saattaa tieteellisellä pohjalle, poistaa monet tarpeettomat välikädet, ottaa käytäntöön uusimmanaikaiset mekaaniset menetelmät, joita vähemmän keskittyneet laitokset eivät pysty milloinkaan hyväkseen käyttämään. Teollisuus- ja liikelaitosten keskittyminen on mahdollista vain suurille finanssipääoman omaajille.

Canadassa on jo tällä haavaa olemassa useita ketjukauppoja, mitkä semmoisenaan ovat keskittymisprosessin tuloksia. Ja keskittymisprosessi yhä jatkuu. Finanssilehdet kertovat, että parhaillaan suunnitellaan Dominion Stores ja Loblaw Groceterias ketjukauppain yhdistämistä. Lisäksi aiotaan saman yhdistymän alaiseksi saattaa muutamia yhdysvaltalaisia ketjukauppoja—National Tea, Kroger Grocery ja Safeway Stores. Tämän yhtymän alaisena tulisi toimimaan kaikkiaan 5,800 kauppaa Canadassa ja Yhdysvalloissa. Ja yhtymän tulee rahastaman yhdysvaltalaiset pankkiirit Merrill, Lynch & Co.

Keskittyminen takaa pankkiireille, rahaporhoille entistään lihavampia rosvosaaliita. Monelta keskivarakkaalta porvarilta riistää se elämisen mahdollisuuden ja lopuksi työntää heidät proletaarin asemaan. Sadoille kauppapalvelijoille ja liikeapulaisille se myös lopettaa työskentelymahdollisuuden ja johtaa heidät jo ennestään suuren työttömän armeiaan. Sanalla sanottuna, keskittyminen kärjistää nopeassa tahdissa nykyisen riistoyhteiskunnan luokkavastakohtia ja muokkaa maaperän niille yhteentörmäyksille, joita on havaittavissa kaikkialla — Torontossa, Hamiltonissa, Gastoniassa, Marionissa, Chicagossa, y.m.

Hamiltonin lakkolaisen vetoomus

Eräs Hamiltonin lakkolaisista on kirjottanut Canadan työläisille osotetun kirjeen, jonka julkaisemme alempana ja kehotamme lukijaimme tekemään kaiken mitä voivat lakkolaisten avustamiseksi. Kirje kuuluu:

Canadan työläisille!

Vaikka meidän, National Steel Car Corporationin lakkolaisten taistelu on jo kestänyt seitsemän viikkoa, niin edelleenkin me taistelemme. Muutamia meistä lakkolaisista on häädetty asunnoistaan vaimoineen ja lapsineen, kun emme ole voineet suorittaa vuokraamme; monet lakkolaisten lapset joutuvat olemaan miltei alastomina ja ilma on nyt jo hyvin kylmää; ne meistä, joilla on suuret perheet, kärsivät suoranaista nälkää, meidän saamamme avustus riittää tuskin pitämään leivässä suurta perhettä; meidän asuntomme ovat kylmiä; ruokakaapeissamme ei ole mitään; taskumme ovat tyhjät; meidän on käännyttävä Canadan miljoonatten työläisten puoleen avunpyynnöllä! Meidän taistelumme on ankaraa taistelua nälkäpalkkoja, hiestytystä, teräsparoonien rautakorkoa vastaan.

Seitsemän viikkoa sitten ryhdyimme me lakkoon sen takia, kun mainittu korporatsioni tahtoi alentaa meidän kurjia palkkojamme viidelläkymmenellä prosentilla. Heidän tarjoamallaan maksulla me emme voisi elää säädyllistä ihmiselämää. Velvollisuutemme luokkaamme sekä vaimojamme ja lapsiamme kohtaan, joita meidän tulee elättää, pakotti meidät ryhtymään taisteluun elintasomme alennusta vastaan.

Tämän lakon aikana me olemme oppineet monta seikkaa. Olemme nähneet miten poliisi turvaa rikkureita, samaan aikaan kun "oikeuslaitos" tuomitsee kahdeksantoista lakkolaista keinotekoisten syytteiden perusteella. Olemme nähneet senkin, että pormestari ja valtuusmiehet ovat kieltäneet yleisen katukeräyksen toimeenpanon lakkolaisten lasten hyväksi, ja kuitenkin suoneet keruuluvan kissain ja koirain hyvinvoinnin turvaamiseksi.

Canadan työläiset! Auttakaa meitä ja meidän taisteluamme! Osottakaa että te kannatatte meitä! Tukekaa meitä lähettämällä meille rahaa tai ruokaa! Lähettäkää kaikki avustukset osotteella: *Strikers' Relief Committee, 927 Barton St., E., Hamilton, Ont.*

Montrealin uutisia

PUOLUEEN JÄSENILLE JA KAIKILLE KANNATTAJILLE

Puolueen pää-äänenkannattaja Worker on joutunut huonoon rahalliseen asemaan m.m. monenlaisten vainojen takia, joita puoluetta vastaan on kohdistettu Toronton puhevapaustaistelun yhteydessä, samoin Hamiltonin terästyöläisten lakossa puolueen lehti Worker on ollut ainoa lehti, jolla lakkolaiset ovat voineet tuoda asiaansa ilmi. Kuitenkaan ei lakkolaisilla ole nyt ollut tilaisuutta korvata niitä menoja, mitkä tästä johtuvat. Siksi meidän työläisten tuleekin tämä puoli ottaa korvataksemme ja sillä tavalla tulemme myöskin avustamaan edellämainituita taisteluja. Workerin hyväksi nykyään kerätään rahaa listoilla, sillä kymmenen tuhannen dollarin rahasto on päätetty koota turvatakseen Workerin taloudellisen aseman. Samoin on myöskin päätetty pitää suuri illanvietto, jonka tulot kaikki lankeavat Workerin hyväksi. Illanvietto tulee olemaan Prince Arthur-haalilla t.k. 25 päivän iltana. Siinä suoritetaan hyvä ja valikoitu ohjelma. Kaikkia kehoitetaan saapumaan tähän tilaisuuteen, nauttimaan ohjelmasta ja samalla antamaan avustuksensa einoan englanninkielisen puoluelehden Workerin tukemiseksi. Tilaisuus alkaa kello 8.30 illalla.

JÄRJESTÄMISTYÖ

Montreal on nykyään ensimäisellä tilalla ammatillisesti järjestyneiden jäsenmäärässä ja osastoluvussa, hallituksen työviraston selostuksen mukaan. Kuitenkaan Montrealissa ei ole vielä kuin pieni kourallinen järjestynyttä työläisjoukkoa siitä suuresta työläismäärästä, joka Montrealissa nykyään raataa ja asustaa. Ei ole yhtään järjestöä perusteollisuuksien aloilla joka voisi suoranaisesti vaikuttaa määrätyllä teollisuusalalla, sillä ainoastaan pienet murto-osat ja joidenkin työmaiden työläiset ovat järjestyneet. Sitten tulee se, että on olemassa kaksi uniota, nimittäin katollilainen kansallinen unio, joka on kokonaan toisenlaisilla palkka- ynnä muilla ehdoilla kuin Yleiscanadalaisen työväenliiton yhteydessä olevat uniot. Nämä uniot ovat työnantajien komennon alla, mutta on kuitenkin osastoja, jotka ovat taistelevia osia, joita ei voida sanoa yhdestäkään katolilaisesta uniosta. Näistä unioista eivät kummatkaan tee mitään järjestymättömien hyväksi, järjestääkseen eri teollisuusaloilla olevia suuria järjestymättömiä joukkoja. Monta teollisuusalaa on vielä kokonaan järjestämättä. Nämä olisi ensi tilassa saatava järjestetyksi, sillä olosuhteet on painettu mahdollisimman alas, on monenlaiset systeemit, jotka ovat omiaan työläisistä kiskomaan viimeisen voimapisaran. Tätä vastaan voidaan ainoastaan taistella lujalla järjestymisellä.

Kommunistipuolueen jäsenien tulee olla alkajana tässä tehtävässä ja heti ensimäisinä avustamassa tämän järjestämistyön editämistä. Mutta osa puolueen jäsenistöstä ei vielä myöskään tarpeeksi käsitä tai halua käsittää taloudellisten järjestöjen tarpeellisuutta, samalla myöskin pitäen itseään liian rasitettuna. Mitkään vanhoilliset uniot eivät ala tätä työtä tekemään, niiden suhtautuminen järjestymättömiin on sen viime vuosina todennut. Meidän puolueen jäsenistön on herätettävä tämä kysymys alulle ja saatava joukot toimimaan oman luokkansa ja etujensa hyväksi.

MENNEITÄ HUVEJA

Näytelmä "Työläisen tytär" esitettiin osaston näyttämöllä t.k. 13 päivänä täydelle huoneelle. Näytelmään sekä esitykseen oli yleisö tyytyväinen, sen todistivat vilkkaat suosionosotukset yleisön puolelta. "Työläisen tytär" onkin yksi niitä näytelmäkappaleita, jotka tuovat esille yhteiskunnallisen mädännäisyden kaikessa alastomuudessaan ja jonka me joka päivä näemme ja tunnemme vaikka emme ota sitä niinkään paljoa huomioon. Esittäjät, jotka kaiken muun toiminnan ohessa harjoittelevat kappaleita, tekivät parhaansa. — Lisää vain innostusta näyttämötyöhön, ja enempi työväenluokan omia näytelmiä näyttämölle!

NAISOSASTON ILTAMA

Naisosasto on kuumeisella kiireellä alkanut kuumeisella kiireellä valmistamaan tämän syksyn ensimäistä iltamaansa. Kokouksia on kylläkin naisosasto jo pitänyt useita syksytoimintakautenaan, mutta nyt vasta t.k. 27 päivä pitäisi olla ensimäinen iltama. Ohjelmassa ovat naiset päättäneet ylittää kaikki edelliset iltamansa. Pidetäänpä mielessä.

JOULUKORTTIMALLIT

ovat saapuneet Vapauden kirjakauppaan. Käykääpä jättämässä tilauksenne, ellette tapaa asiamiestä. Kun aikaisemmin tilaa, niin silloin on mahdollisuus saada korttinsa tarpeeksi ajoissa valmiiksi. — J.

Kivikoski, Ont.

L.W.I.Union toimintaa on pidetty vireillä hissukseen, vaikka ei siitä paljon ole maailmalle kerroskeltu. On osaston johtokunnalla ollut jonkunlainen yhteys molempain Jacques-alueella olevain kämpäkomiteain kanssa; vaikka toivomisen varaa siinä yhteyden järjestämisessä olisi kyllä paljonkin, jotka voisimme saada tehokkaammaksi järjestämistyön alueellamme ja että ei se innostus, mikä järjestämistyön hyväksi on alueellamme, pääsisi lamaantumaan, vaan vetäisi yhä uusia ja uusia jäseniä L. W.I.U. of Canadan riveihin.

Taistelu, mitä käydään kapitalismia vastaan luokkamme puolesta, niin taloudellisella kuin myös poliittisella rintamalla, vaatii taistelijoilta uhrautuvaisuuta uhrautuvaisuuden jälkeen. Meidän olisi saatava itsellemme selväksi, että emme me kuulu L.W.I.U. of Canadan jäsenyyteen, jäsenyyden tähden, mutta meidän velvollisuutemme on laajentaa sitä ja niin ollen saada siitä voimakas ase elinehtojemme puolesta taistellessa. On myös tarpeellista keskusteluilla paljastaa union kaikille jäsenille, kuin myös järjestymättömille tovereille, ne monen laatuiset menetelmät, joita kapitalismin apurit isäntiensä puolesta käyttävät uniomme heikentämistarkoituksessa. Kun me korpien kansa kokoonnumme kämpillä yhteisiin keskustelukokouksiin, niin silloin on tilaisuus valaista työn ja kapitalismin välillä olevien ristiriitojen sovittamattomuus. Samalla myös tulemme tietoisiksi siitä, mitkä tehtävät L.W.I. Uniolla on nykyisenä ristiriitain terävöitymisen ajanjaksona.

Saatuamme selvän kuvan yhteiskunnallisista ristiriidoista, on meidän helppo porvareiden kätyreille ja uniomme toiminnan mustaajille sanoa minkämoinen on raja meidän ja heidän välillä, tuossa työn ja kapitalismin keskeytymättömässä taistelussa.

Tilitys Jacdues-alueen metsämiesten Kivikoskella pidetystä iltamasta, järjestämisrahaston kartuttamiseksi:

Tulot	$19.75
Menot	5.00
Jäännös	14.75

Muistakaapa "Jäkin" perukan sanomalehtikirjeenvaihtajat tehtävänne.

J. V.

TYÖVÄEN URHEILU

Suomen TUL:n hajoittajat työssään

"TUL:n liittotoimikunnasta on nyt muodostunut tuomio- ja rankaisuistuin, joka ei enää mitään muuta teekään kuin eroittelee aktiiveja ja seuroja liitosta." Näin kirjoitti eräs työväenlehti äskettäin. Ja kun intohimottomasti ja rauhallisesti katselee ja ajattelee sitä työtä, jota TUL:n johdossa nykyisin tehdään, niin ei voikaan olla vertaamatta TUL:n johtoa v. 1918 valtiorikosoikeuksiin. Mutta jos mahdollista, vielä hullummalta näyttää TUL:n nykyisen johdon summamutikainen ja järjetön rankaisuvimma. Rankaisut ovat aivan summittaisia. Toisia eroitetaan eroitetuille itselleenkin yllätyksenä, toisten, jotka ovat tehneet itsensä syypäiksi samanlaiseen "syntiin", jäädessä aivan rauhaan. Minkätakia esim. eroitettiin helsinkiläisseura Toive? Ja minkä pykälän ja sääntöjen kohdan mukaan eroitettiin esim. Jyryn kilpailujen toimitsijat? Mutta ei kait siinä pykälät ja säännöt tule enää mihinkään kysymykseen — eikä ole enää pitkiin aikoihin mitään merkinneet.

H:gin piirissä jo enemmän eroitettuja kuin liitossa olevia — Into ja Toive Jyryn lisäksi eroitettu liitosta

TUL:n johdon kääpiöpainoksinen TUL-lehti kertoi, että liitosta on taas eroitettu toimivat helsinkiläisseurat Into ja Toive. Sen lisäksi kaikki ne urheilijat, jotka ottivat osaa Jyryn kilpailuihin (vaikka ei rankaisuhaluinen johto näy tietävän läheskään kaikkien osanottajien nimiä). Ja kaiken kukkuraksi vielä kilpailujen toimitsijatkin! Ajatelkaahan! Siis jonkun hypyn mittaaminenkin on jo niin suuri rikos, että sen takia eroitetaan liitosta. Aivan samanlaista kuin v. 1918, jolloin perunainkuorimisesta sai 8 vuotta kuritushuonetta.

Huvittavana seikkana mainittakoon että nyt on H:gin piirissä jo enemmän eroitettuja kuin liitossa olevia. Jyryssä oli nim. täyskasvuisia jäseniä vähän yli 1,500, Innossa 500 ja Toiveessa yli 100, piirin jäsenluvun ollessa vajaa 4,000. Ja kuka tietää, loppuuko eroittamiset vielä tähän?

T.U.L:n loistoaktiivit ja toimitsijat

TUL:n johdon liiton hajoitustyö on nykyisin aivan sokeata. Summamutikassa eroitetaan aktiiveja ja seuroja. Toimiohjeena vaan sokea puoluekiihko ja määrääjänä Luzernin porvariystävällinen toimisto. Sen mukaan on nyt sitten TUL:sta eroitettu sen loistavimmat aktiivit, miehet, jotka ovat tehneet suuria palveluksia TUL:lle ja yleensä työläisurheilulle: Lasse, Väinö ja Paavo Virtanen, meidän parhaat alansa miehet keski- ja pikamatkoilla sekä hypyissä, V. Laine, L. Iipponen. J. Kanerva, V. Kiviniemi, S. Lehtinen, E. Paasi, Y. Järvinen, T. Uosikkinen, Mankki, Tapola, Ilmarinen, Andersson. Salmi, Rötkö, Saarela, Mutikainen, Tammilehto, Karunen, V. Vuokko, A. Aaltonen, N. Hakkarainen, T. Viik H Ahlroos, H. Poutanen, P. Bohm. V. Luoma ja monet kymmenet muut. Lisäksi on TUL:n koko edustava naisurheilijakaarti, paria poikkeusta lukuunnottamatta, yhdellä pyyhkäisyllä eroitettu TUL:sta. Ja monet tunnetut toimitsijat, kuten T. Tanner, V. Varelius, E. Markkanen, E. Lilja, V. Paajanen y.m. on heitetty saman tien.

Hajoitustyön vastustajat alkavat liikehtimään

Tällainen järjestön TUL:n hajoitustyö on luonnollisesti kiihdyttänyt mielet jäsenistössä. Kautta maan saapuukin tietoja suurista vastalausekokouksista, joita seraut ovat pitäneet liiton hajoitustyötä vastaan. Se onkin ymmärrettävää: onhan liitto jäsenistölle kymmenvuotisen raskaan ja vaivaloisen työn tulos, siksi on TUL jäsenistölle rakas ja siksi se nousee ankaraan vastarintaan nyt, kun jotkut puoluekiihkoilijat, mielipuolten tavoin raiskaavat ja rikkirepivät kaiken sen, mikä 10-vuotisella työllä on pystyyn rakennettu. Siksi alkaa TUL:n jäsenistö puolustaa TUL:a ja sen yhtenäisyyttä. Tämä vastalausemyrsky TUL:n hajoitustyötä vastaan on vetänyt mukaansa kaikki jäsenet, mielipide-eroavaisuuksiin katsomatta. Ja se onkin oikein: ainoastaan yksimielisinä me voimme asettaa sulun sosdem. puolueen ja Luzernin internatsionalen johdossa ja komennuksessa olevan TUL:n johtoklikin häikäilemättömälle hajoitustyölle. Ainoastaan yksimielisinä ollen, voi TUL:n jäsenistö suojella rakkaan liittonsa yhtenäisyyden.

Seurat asettuvat ankaraan vastarintaan TUL:n hajoittamistyössä

TUL:n hajoitustyö on otettu esille monen seuran yleisessäkin kokouksessa. Emme yritäkään julkaista kaikkia hyväksyttyjä päätöslauselmia.

TUL:n hajoittamista vastustavia päätöslauselmia on hyväksytty m.m. seuraavissa seuroissa: Pihlavan Ponteva, Oulun Tarmo, Kuopion Riento ja Elo, Vaajakosken Jyske, Kajaanin Kisa, Jalkarannan Kipinä, Kurkimäen Alku sekä useissa helsinkiläisseuroissa. Viime perjantaina oli Turun Veikoilla myöskin asiasta yleinen kokous, jossa asiaa käsiteltiin. Veikoissa on tähän asti ollut liiton johdolla vankka kannattajajoukko, mutta nyt näyttää sekin täydellisesti menneen. TUL:n hajoitustyö nimittäin tuomittiin 101 äänellä 64 vastaan, joten Turun Veikot on nyt asettunut selvästi TUL:n yhtenäisyyden kannalle. Huomattava on, että näin suuri äänimäärän ero johtui Veikkojen tunnetun aktiivikaartin äänistä, joka aktiivisto nyt, muutamaa harvaa poikkeusta lukuunottamatta, asettui kokonaan TUL:n johtoa vastaan.

Mistä on oikein kysymys?

Kun TUL:n johto harjoittaa nyt näin häikäilemätöntä hajoitustyötä, johtuu monen mieleen kysymys, että mistähän tämä oikein johtuu ja mihin liiton johto kaikella tällä järjettömyydellä pyrkii? Siihen on meidän lyhyesti vastattava, että TUL:n johto ei toimi tässä asiassa yksin, vaan määräävät sen toimintaa sekä Suomen sosdem. puolue että Luzernin sosdem. johto, ja on niillä tarkoitus alistaa myöskin Suomen TUL palvelemaan omia puoluepoliittisia pyrkimyksiä. Tarkoitus on siis tehdä Suomen TUL:sta sosdem. urheilujärjestö sen sijaan, että se tähän asti on ollut kaikkien työläisurheilijoitten yhteinen järjestö. Siitä on yksinkertaisesti kysymys.

Mutta sosdem. politiikkojen, jotka ajavat työväestölle vahingollista luokkarauhapolitiikkaa, työ TUL:n yhdistämiseksi porvarilliseen urheiluliikkeeseen ei tule onnistumaan. Ei ainakaan TUL:n nykyinen jäsenistö tule sitä hyväksymään, ei edes sosdem. työläiset. TUL on pidettävä täysin itsenäisenä, luokkataistelun pohjalla toimivana järjestönä. Ja jokaisella työläisurheilijalla täytyy löytyä paikka liitossa. TUL:n jäsenistön on nyt alettava toimia näiden periaatteiden mukaan.

"Maamme"-laulu ja "Tähtilipun alla" kaikuvat jo TUL:n kursseilla

Paras todistus siitä, mihinkä sosdem. puolue ja sen komennuksessa oleva TUL:n johto pyrkii liittoa viemään, on viime viikolla TUL:n toimitsijakursseilla, joissa porvarilliset urheilumiehet toimivat luennoitsijoina sattunut tapaus. Kun kurssipaikkaan Työväen akatemian talolle Grankullassa, saapui kurssilaisten vieraiksi jonkun amerikalaisten opiston jäseniä, niin laulettiin kursseilla porvarien "Maamme"-laulu ja kiihkoamerikalainen sotalaulu "Tähtilipun alla". Tapaus kuvastaa sitä henkeä, mihinkä TUL:n kursseilla tästä puolen pyritään.

Maamme-laulun kaikuessa TUL:n toimitsijakursseilla, eroittaa TUL:n johto tuhansittain työläisurheilijoita liitosta. Liitto puhtaaksi luokkataistelun kannalla olevista työläisistä ja sitten veljeilyyn porvariurheilun kanssa. Siitä on nyt kysymys TUL:ssa. Joka hyväksyy tällaisen politiikan, se asettuu tukemaan TUL:n johtoa. Mutta, joka vaatii TUL:a yhteiseksi ja itsenäiseksi työväenjärjestöksi, se asettuu päättävään taisteluun TUL:n johdon hajoitustyötä vastaan.

Luzernin asiamiehet häärivät myöskin Viron TUL:n repimistyössä — Eestin liiton molemmat puheenjohtat, Antsson ja Luhaer koetetaan eroittaa liitosta

Täkäläiset Luzernin äänitorvet ovat myöskin kirjoitelleet siihen suuntaan, että Viron TUL:n puheenjohtajat, tunnetut urheilumiehet Antsson ja Luhaer olisivat eroitetut Viron liitosta, koska he ovat antaneet virolaisten kilpailla kaikkien maitten työläisurheilijoitten kanssa. Olemme saaneet kuulla, että liitosta heitä ei ole eroitettu, mutta kylläkin eräästä tallinnalaisesta seurasta, jossa Luzernin apurit olivat päässeet salakavalasti teettämään sensuuntaisen päätöksen.

Huomioon on otettava, että Viron TUL on kokonaan sosdemien käsissä, joten tämä tappelu on kokonaan heidän keskeistä tappeluaan. (Samanlaista, joskin salaista, käydään ankarasti myöskin Suomen TUL:n sosdemien kesken.) Mutta merkille pantavaa on, että Luzernin johto on valmis heittämään pellolle huomattavassakin asemassa olevat omat puoluelaisensakin, jos ne vaan vähänkin uskaltavat vastustaa Luzernin johdon karsinapolitiikkaa. Viron liitto on siitä hyvänä esimerkkinä, samoinkuin Englanninkin TUL.

Luzernin pääapurina Viron TUL:n hajoittamistyössä on nykyisin eräs Offenbach niminen mies, joka Viron TUL:n viimeisessä liittokokouksessa kykenemättömänä syrjäytettiin liiton sihteerin paikalta — Kostiaisen ja latvialaisen Kalninin toimesta. Nyt on tämä sivuunheitety kumminkin taas kelvannut Luzernille, kun tarvitaan likaisen työn suorittajia. Offenbach oli joku aika sitten useita päiviä Suomessa Kostiaisen vieraana — ja muonitettavana.

Mainittakoon, että Viron TUL:n jäsenistö on vankasti sitä mieltä, että on saatava kilpailla kaikkien maiden työläisurheilijoitten kanssa. Ja sitä mieltä näyttää olevan myöskin johto vaikkakin Luzern sen tämän tästä uusiikin. Jokohan nyt sitten kestää?

(Työv. Urheilulehti.)

Punakotka

Sun mahtavat siipesi ilmoille vei,
yli laajojen Neuvoston maitten,
yli merien myrskyisten ulappain
riensit, voimasi tuntien, kiiruhtain,
sulla rohkeus tarmokkaitten.

Kannoit siivillä viestiä työläisten,
kuinka noussut on tekniikka, kunto;
kuinka sirpin ja vasaran vallassa,
kun kaikki on työssä luovassa,
teot suuret luo veljeys, into.

Sä uhmasit myrskyä möyryävää,
kun liitelit ulapoiden yllä,
kun yö sysisynkeä ympärilläs,
tuho vaanien riensihe kinterilläs,
kesti lentimes retken sen kyllä.

Ivanaurut on riistäjän vaijenneet,
nyt ihmetys mielensä valtaa,
nyt näkevät sen, mitä aavistivat:
mitä työläiset aikoo, sen rakentavat,
tiedon, taidon he käyttävät kalpaa.

Heillä suotta ei merkkinä vasara ole,
eikä joutava koriste sirppi;
eikä Leninin oppien täytäntö
ole haaveiden turhien näytäntö;
kaikki lyöty on riistäjän vilppi.

Terve teille, te punaiset lentäjät,
veikot rohkeat Neuvostovallan;
veikot vapaat, mi kotkien tavalla,
vaarat kestitte uljaalla uhmalla,
ja torjuitte vaarojen hallan.

Palkkaorjuuden kahlehin kytketty on
nämä joukot, mi tervehtii teitä;
nämä tuhannet raatajat vapauttaan
kerran nousevat täälläkin vaatimaan;
punakotkat ne johtavat meitä.

MAGNUS RAEUS.

SUOMESTA

KAMALA MURHA MÄNTYHARJULLA

V.k. 13. päivän iltana oli talonemäntä Selma Rossi Mäntyharjun pitäjän Parksiman kylästä lähdössä naapuritalossa pidettäviin talkoihin, jolloin hänen poikansa 23-vuotias Väinö Rossi kovasti kielsi häntä sinne menemästä, mutta äiti lähti kuitenkin. Palattuaan yöllä takaisin hän peläten poikaansa meni nukkumaan saunaan. Seuraavana aamuna kun talon tytär meni äitiään saunaan tapaamaan ei hän äitiään löytänyt. Toissaviikolla löydettiin sitten Selma Rossin ruumis puolen kilometrin päässä olevan järven rannasta. Ruumiinavauksessa todettiin, että kysymyksessä on törkeä rikos. Vainajan vasen reisivaltimo oli nimittäin puukolla katkaistu, mistä kuolema oli ollut seurauksena ja ruumis senjälkeen viety edellämainittuun järveen. Epäluulot kohdistuivat mainittuun vainajan poikaan Väinö Rossiin. Mäntyharjun piirin nimismiehen määräyksestä Väinö Rossi pidätettiin viime maanantaina talon riihessä, jonne hän oli piiloutunut. Hän kieltää syyllisyytensä.

Selma Rossi oli syntynyt 1880.

JUOMARAHAT RAUTATEILLA KIELLETÄÄN

Paljon tyytymättömyyttä on herättänyt tapa, että makuuvaunujen henkilökunta ot aivan yleisesti palkittu juomarahoilla tehtävistä, jotka kuuluvat sen virkavelvollisuuksiin. Varsinkin senjälkeen kuin makuuvaunulippujen hinnat syyskuussa koroitettiin ovat valittelut tätä harmillista tapaa kohtaan saaneet uutta aihetta. Tämän johdosta lokakuun alusta alkaen matkustajavaunuhin on pantu taulukot, joissa huomautetaan liikennesäännön määräyksistä, että rautatiehenkilökunta on rangaistuksen uhalla kielletty virkaankuuluvista tehtävistä yleisöltä vastaanottamaan minkäännimistä tai laatuitsa hyvitystä.

VANHUUS- JA TYÖKYVYTTÖMYYSRAHASTO

Eduskunnan asianomaisessa valiokunnassa on ollut käsiteltävänä vanhuus- ja työkyvyttömyysrahastoa koskeva asia ja valiokunta on lausunut, että tänä vuonna riittäisi rahaston kartuttamiseen 50 milj. markkaa. Sos. työv. ja pienvilj. edustajat ovat jättäneet valiokunnan lausunnon johdosta vastalauseen ja lausua mielipiteenään että eduskunnan tulisi ensi vuoden tulo- ja menoarvioon ottaa 300 milj. markan määrärahan vuoden 1917 valtiopäivillä vanhuus- ja työkyvyttömyysvakuukuksen toteuttamista varten asetetun rahaston kartuttamiseksi ja käytettäväksi sellaisen vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkelaitoksen perustamis- ja toimeenpanokustannuksiin kuin v:n 1927 valtiopäiville jätetyssä anomusehdotuksessa N:o 19 lähemmin sanotaan.

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

Joulurahat Suomeen

Kurssi

Smk. 39.40 Canadan dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Suomen markasta.

Laivapilettejä myydään

Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street, Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St., Montreal, Que.

AARO KIVINEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

JOHN WIRTA
957 Broadview Avenue, Toronto, Ont.

DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohjois-Ontariossa

Yli kymmenen miljoonaa Suomen markkaa on lähetetty tämän vuoden ajalla ja jokainen lähetys on mennyt hyvästi perille.

Me emme ketään kiihota rahojansa Suomeen lähettämään, mutta jos niitä kerran lähetetään, tehtäköön lähetys työläisten oman liikkeen, Vapauden, kautta.

Joululahjaksi on Phonographi edullinen.

Phonographeja sekä levyjä saa Vapauden Sudburyn ja Montrealin konttorista.

Lähettäkää toisilta paikkakunnilta tulevat välitykset nimellä ja osotteella:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Monakossa sattui "vallankumous"

Joku aika sitten kerrottiin sanomalehdissä Monakossa tapahtuneesta "kansannoususta" vähäpätöisen, mutta kuitenkin maailmankuulun Monakon ruhtinaskunnan hallitsijaa, ruhtinas Louista vastaan. Eräs Monakon pelipankkien elämää ja toimintaa jonkun aikaa tutkinut matkailija kertoo seuraavassa täällä saamiaan vaikutelmia, selostaen myös kyseellistä tapausta.

Ruhtinaskunta on pinta-alaltaan kaiken kaikkiaan vain noin puolitoista neliökilometriä. Tällä alueella sijaitsee kauniin puiston toisista osista eroittamana Monakon kaupunki ja Monte Carlo linna ja kasino teattereineen ja huvittelupaikkoineen. Asukasluku on 8,000 henkeä, joista puolet Monakon alamaisia, toisen puolen ollessa ranskalaisia tai muita ulkolaisia. Viimemainittujen joukossa tavataan useita satoja englantilaisia ja amerikkalaisia, jotka omilla huvipursillaan ja moottoriajoneuvoillaan ovat lähteneet tänne kuluttaakseen ylimääräistä aikaansa ja — rahaansa. Usein sattuu, että joku vieraista ottaa hengen itseltään itse kasinossa, ja sen vuoksi tämän pienen valtion kirkkomaassa lepäävistä valtavin enemmistö on itsemurhan tehneitä ulkomaalaisia. Huvipursilaivasto ja hautausmaa ovatkin valtion karakteristimmat nähtävyydet: kuolleitten ja vielä elossa olevien ihmiskunnan ylellisyydessä elävien loiseläjien muistomerkkeinä.

Nykyisen muotonsa sai Monakon valtio Napoelonin viimeisen sodan jälkeen. Italian ja Ranskan kesken solmitulla sopimuksella on sille taattu puolueettomuus ja taloudellinen autonomia. Joku aika sitten kuolleen ruhtinas Albertin aikana näytteli "valtio" samanlaista osaa kuin Andorran ja San Marinon "tasavallat" nykyään. Ruhtinas Albert oli kunnianhimoinen hallitsija, ja maansa verotulot olivat hänen mielestään aivan riittämättömät. Siksi hän erään ulkolaisen rahamiehen kanssa perusti kuuluksi tulleen pelipankin ranskalais-italialaisella Rivieralla.

Pankin tuloista sai ruhtinas Albert vuosittain muutaman satatuhatta kultafrangia, jotka tekivät hänelle mahdolliseksi ylläpitää m.m. 85-miehisen armeijansa, sekä vuonna 1899 perustetun Institut Oceano grafique de Monaco (Monakon kansatieteellinen instituutti). Tästä syystä olivat myös verot Monakossa "anteeksi annetut". Elämä Monakossa oli ja on edelleenkin halvempaa kuin esim. Nizzassa — luonnollisesti vain ulkolaisille, ja rikastumismahdollisuudet koko lailla suuret, ulkolaisten joukottain vieraillessa pelipankissa. Kaikki oli siis hyvin tässä pienessä pelipankkivaltiossa lukuunottamatta luonnollisesti, kuten kaikkialla muuallakin, riistettyä proletaariluokkaa, joka täällä kuitenkin oli suhteellisesti vähälukuinen.

Olin miltei unohtaa: Vielä paremmin sopeutuakseen yhteen nykyajan kanssa, "onnellistutti" ruhtinas Albert maataan myös perustuslailla, jotka säädettiin v. 1911. Hän antoi valita parlamentin, jossa 21 neljäksi vuodeksi kerrallaan valittua edustajaa. Parlamentilla oli oikeus antaa ruhtinaalle "hyviä neuvoja".

Ruhtinas Albertin kuoltua on tapahtunut erinäisiä muutoksia tämän loiseläjien valtion sisäisessä elämässä. Ei kuitenkaan tämän "hyvän ruhtinaan" kuolemasta aiheutuneina. Taloudelliset olosuhteet muuttuivat. Tuli sota, ja pelipankkien ansiomahdollisuudet supistuivat muutamiksi vuosiksi. Pelipankin pitäjä oli pakotettu kokonaan luopumaan konsessioonioikeudestaan. Uusi ruhtinas, Albertin seuraaja, joka kutsui itseään nimellä Louis II, katsoi välttämättömäksi jälleen verottaa kansaa. Tämän seurauksena oli kuitenkin ruhtinaan ja hänen alamaistensa hyväin suhteitten loppuminen. Toimeenpantiin useita mielenosoituksia ruhtinaan palatsin edustalla. —

Tunnettu ampumatarveteollisuuden "suurmies" herra Basil Zacharov, monimiljonääri ja monien sotien isä, ilmestyi näyttämölle pelastajana. Hän otti nyt hoitoonsa pelipankin, antaen uutta luottoa miltei vararikkoon joutuneelle ruhtinaalle. Tätä hän ei luonnollisestikaan tehnyt ilmaiseksi. Paitsi että hän otti huikean koron lainaamalleen pääomalle, luovutti hän pelipankin osingosta nyt vain mitättömän pienen osan valtiolle. Tyytymättömyys kohdistui nyt tähän uuteen pelipankin pitäjään, ja Zacharovia vastaan suunniteltiin valtiokeikausta. Ruhtinassuku aiottiin nyt auttaa jaloilleen saattamalla se naimiskaupan kautta sukulaisuussuhteeseen amerikkalaisen Morganin pankkiiriperheen kanssa.

Zacharov, joka näki liiketoimintansa uhatuksi Morganin siirtyessä ruhtinaskuntaan, ryhtyi heti vastatoimenpiteisiin. Rahamahtinsa avulla yllytti hän Monakon asukkaita kapinaan ruhtinasta vastaan. Tunnuksena oli: "Parlamentille enempi oikeutta! — Valtion tulot suuremmiksi! — Alas amerikkalainen diktatuuri!"

Kun matkustin valtion lävitse, oli "vallankumous" jo ohi. Siellä täällä puhuttiin vielä viidensadan asukkaan onnistuneesta noususta, ja "armeijan" lystikkäästä suhtautumisesta tapauksiin — sotilaat kun olivat rauhallisina katselleet sivusta, kun ärsytetyt kaupunkilaiset matkallaan linnaan pahoinpitelivät "armeijan" komendanttia. — Ruhtinas oli perääntynyt asetettujen vaatimusten edessä, luvaten kutsua parlamentin koolle.

Harvat tietävät, että Monakolla tänä päivänä on, ei ainoastaan pelihimoisia kuokkavieraita, hotelleja, pelipankkeja, ja seikkailijoita, vaan myöskin melko suuri työläisasutus, jonka muodostavat pääasiassa ranskalaiset ja italialaiset, jotka työskentelevät Nizzassa ja lähikaupungeissa, asuen Monakossa vain siksi että siellä elämä on hieman halvempaa, elintarpeitten hinnoista johtuen. Työläisten luku täällä kasvaa vuosi vuodelta.

Miten tulee käymään, kun kerran työläisten joukot tulevat astumaan poliittiselle rintamalle, vallankumouksella karkoittaakseen sir Basil Zacharovin ja ruhtinas Louisin. Tästä puhutaan jo Monakossa ja herroilla komeassa kasinossa on nyt jo syytä vakavaan pelkoon. — P. A.

UUDET IHMISET

Kirj. J. [illegible]

(Vuoden 1921 suuren nälänhädän aikana, jolloin patriarkka Tihon [illegible] papit Neuvostoliiton vastustivat kirkkojen kullan ja jalokivien luovuttamista nälkäänäkevien auttamiseksi, alkoi työläiskirkon [illegible] papistoon sangen paljon [illegible] ja siihen asti [illegible] neista yhä useammat [illegible] luopua jumalankuvista. [illegible] dotoksista papistoa [illegible] Tihonia vastaan, perustaen "uudet", "uudistetun" uskonnon. [illegible] koskivat alussa jopa [illegible] kysymyksiäkin, [illegible] kohdistessa kuitenkin vain uskonnolliseen puoleen jumalanpalvelusta muutoltuin, ja sääntöjen (kanoonia) muutoksiin: pappien sallittiin naida kaksikin kertaa [illegible] tolmensa väliaikana, muitten ihmisten tavoin j.n.e. Kaikessa tapauksessa muodostui tämä "uusi usko" [illegible] perhaatteille, jäljitellen ulkonaisesti neuvostojärjestelmää; kaikki uskontoyhdyskunnan virkailijat nimitettiin vaalin perusteella, hallinto on kollegiaalinen j.n.e. Tällä petollisella "demokratialla" yrittää papisto edelleen säilyttää vaikutuksensa vielä jumalaan uskoviin joukkoihin. Tällaista "uusiuskoisista" [illegible] kirjoittaja [illegible] kertomuksessaan, sekä myöskin toista, sellaista [illegible] joka kahdesta [illegible] jäluokkaa vastaan. — Suomentaja).

Pappi Sergei oli uusiuskoinen, siksi oli hänellä leikattu hiuksensa ja parta, kotona ja yksityiselämässä käytti hän pukumaan takkia ja siistiä housuja. Violettinvärisen [illegible] hän vain lähtiessään kirkkoon tai virka-asioilleen. [illegible]

[illegible]

— Minä tiedän kyllä! Sano Serafima Sergijevnalle, että tulen sinun kohta luokse [illegible].

Kauan aikaa mietti pappi Sergei, millä tavoin hänen on esiinnyttävä tyttärensä tapaamaan. [illegible]

[illegible]

Pappi Sergei oli vaiti, sormillaan vain pöytään naputtaen. Hän ei tiennyt mitä sopisi puhua tyttärelleen, jota hän melkein hieman pelkäsi. Jollakin tavoin alkaakseen puhelun, sanoi hän sitten:

— Tulee pääsiäinen. Tänä vuonna sattuu se samaan aikaan vapun kanssa.

Puhuteltu ei vastannut mitään. Seisoi vain yhäti selkä ikkunaan päin nojaten kummallakin [illegible] ojennetulla kädellään ikkunalautaan, itsäänsä katsoen kuin vierasta ainakin.

Silloin pappi Sergei, peittäen hämmennyksensä ja pelkonsa, alkoi puhua nopeasti, käheällä äänellä:

— Suotta jäit tulematta minun luokseni asemaan. Teidän korkeakouluissanne sanotaan, että kaikki pappilurjukset ovat petturia, ja sinä häpeät olla papin tytär. On kuitenkin [illegible] laajemmalti. Nykyinen papisto ei enää ole sellainen kuin se oli alkuaikoina. Me kuljemme rinnan neuvostovallan kanssa. Minä esimerkiksi luen Leninin teoksia. Monesti [illegible] ja olen [illegible] palvel[illegible].

Hän puhui pitkälti, alkoi moittia piispaa, vanhaa tihonilaista uskoa, kertoi tyttärelleen viimeisen saarnansa, jossa hän oli todistanut, että kristinusko on juuri kommunismia. Edellisenä iltana hän kertoi ottavansa osaa työskentelyyn tehtaan työläisten klubilla, hän oli perustanut laulukuoron. [illegible] vain tuijotti.

Pappi Sergei tunsi itsensä ujoksi. [illegible] tyhjyys oli [illegible] vaikeni. [illegible] pöytää [illegible] mitä [illegible] lähteä, [illegible] tyttärensä [illegible] ystävällisesti.

— Senja — sanoi hän, tuntien hermostuneisuuden, pelon ja kärsimänsä [illegible] kuiva kuiva, ja erakkona. Sinä olet minun ainoani. Tuletko luokseni?

Tytär pudisti kerittyä päätään:

— En minä tule. Minulla ei ole mitään tehtävää luonasi.

Nuo sanat olivat ensimäiset hänen huuliltaan. [illegible] ja terävinä vaikuttivat ne pappi Sergeihin kuin ruosteiset [illegible] tyttärelleen illuusiot [illegible] kävi [illegible] mi[illegible]. Nikolai Nikolajevitsh [illegible] ihmi[illegible] entinen [illegible] sa[illegible] huonee[illegible] ustavine [illegible] soäänel[illegible] tois[illegible].

— Tervetuloa, Serafima Sergijevna. Minä muistan teidät vielä tuollaisena — hän osoitti noin puolen metrin korkeudelle lattiasta, ja ojensi kätensä, tervehdykseksi.

[illegible]

— Kyllä varmaan, minä muistan, Nikolai Nikolajevitsh. Nyt sinä tehsa, jos [illegible] klubi. [illegible]

[illegible]

Hän oli singonnut nuo sananssa tuli[illegible] kääntyi [illegible] vieraita, [illegible] tois[illegible] valu[illegible], veti [illegible] ovel[illegible].

— Minä tulen vielä luoksesi, Senja, [illegible].

Seuraavana yönä, useana yönä sen jälkeen mukkuf pappi Sergei sangen huonosti. Hän suri sitä, että hänen tyttärensä on vieras isälleen, häpäisee [illegible] jumal[illegible] tonaan. [illegible] kävellen [illegible] hän [illegible] peläten [illegible] oli [illegible] tiedus[illegible] palve[illegible] hennen [illegible] kirk[illegible] kosta, josta oli tuhanduttavan ahdasta ympäristön kyläläisten saavuttua sinne lukuisasti. Ilman täytti palaneen vahan, lampaannahan, hien ja suitsutuskäryn haju. Pappi Sergei oli tuohon hajuun tottunut, ja oli iloinen, että kirkossa oli niin paljon väkeä. Vaikka hän oli väsynyt ja sairas unettomain öitten jälkeen, suoritti hän kuitenkin jumalanpalveluksen sujuvasti, innolla, ja palattuaan kotiin jumalanpalveluksen päätyttyä vaipui hän syvään, virkistävään uneen.

Aamu oli aurinkoinen, kaunis ja iloinen. Kuului katoilta putoilevien sulaneitten vesipisaroitten naputus ja ilman täytti lumen alta esiin pistäytyvän keväisen maan tuoksu. Nukuttuaan tarpeeksi, lähti pappi Sergei kadulle. Koulua vastapäätä olevalla aukiolla oli kansaa mustanaan, täyttäen koko aukion. Lukuisat punaliput antoivat näylle valoisan väriloisteen. Ylhäällä, joukon päitten yläpuolella, koristetulla puhujalavalla seisoi hentorunminen, poikamainen tyttö, nahkatakissa. Taivutellen kerittyä päätään puhui hän kansanjoukolle sointuvalla, kuuluvalla äänellään.

Pappi Sergei tunsi heti tyttärensä, pujotteleiden lähemmäksi puhujalavaa. Nyt erotti hän jo puhujan silmät. Ne paloivat, mutta eivät sillä tulella, jonka hän oli niissä nähnyt koululla. Nyt oli niissä lämmin, kuin sielusta tuleva lieke. Aluksi näki Sergei vain tuon liekin, ja kuunteli tarkkaavasti sanoja. Äkkiä oli kuin jokin olisi häntä kipeästi pistänyt. Pappi Sergei kuuli puhujan intohimoisella vihalla lausuvan hänen oman nimensä:

— Te muistatte, toverit, miten pappi Sergei piti kiitosjumalanpalveluksen tehtaan isännän talossa lakon "rauhoitustyön" onnistumisen johdosta Matvejevin, kutomotyöläisen hautajaisten jälkeen. Ja nyt hän tekeytyy kapitalistien viholliseksi, ja muitten "uusinskovaisten" tavoin haluaa palvella uutta isäntää — teitä, vain pettääkseen teitä. Hän koettaa saada teidät uskomaan, että uskonto palvelee riistettyä luokkaa....

Pappi Sergei sulki silmänsä, oli kuin hänen päähänsä olisi lakkaamatta isketty jollakin raskaalla. Hän alkoi pujotteleida pois ihmisjoukosta, horjuen puolelta toiselle. Voimansa vähenivät. Oli kuin maata ei olisi ollut hänen jalkainsa alla, jotka tuntuivat aivan tunnottomilta. Päästyään pois ihmisjoukosta veti hän syvään ilmaa keuhkoihinsa, kulki epävarmoin askelin kirkkoa ympäröivän aitauksen luo, jossa oli pieni ryhmä vanhuksia ja kyläläisiä. Lähempänä porttia havaitsi hän kellonsoittajan, juoksi hengästyneenä hänen luokseen:

— Miksi sinä seisot? Pitää soittaa! Soita kovasti, kelloja säästämättä, Feodor Petrovitsh! Soita....!

Palkitsi

Herman Wald oli kasvatettu isänmaalliseksi. Kun maailmansota alkoi, sanottiin hänelle: — Kuule Herman, lähde taistelemaan Saksan maineen ja kunnian puolesta. Hän lähti. Kesti kovat koettelemukset. Joutui ankaraan tykkituleen. Menetti jalkansa. Sai muita vaurioita. Parani sentään vielä. Arvioitiin menettäneen 70% entisestään.

— Sinä olet loukkaantunut isänmaan puolesta taistellessasi, sanoivat rikkaat, kun hän palasi rampana. Valitamme, että sinulle sattui niin ankara vahinko. Mutta me pidämme sinut alati muistissamme. Palkitsemme isänmaallisen työsi. Turvaamme tulevaisuutesi.

He antoivat Herman Waldille ovenvartijan paikan.

Talon upporikas herra oli oikea ylimys. Oikea exellenssi, ylhäisyys. Här kohteli ensin hyvin tuota rampaa. Myötätunto väheni ja väheni sitten. Vihdoin alkoi inhoittaa vähitellen, että sellainen oli ovenvartjana. Se inho kasvoi ja kasvoi. Se meni yli rajan. Herman Wald sanottiin irti toimesta ja asunnosta.

Hänen piti lähteä mahdollisimman pian.

Uuden asunnon hankkimisessa tuli selkkauksia. Asuntovirastokin rettelöi. — Mokoma rampa! ajateltiin. Asuntoa ei saatukaan päiväksi, jona oli toisesta lähdettävä. Tämä oli kuitenkin tyhjennettävä. Huonekalut kannettiin pihan vierellä olevaan puutarhaan. Siellä oli lehvämaja. Sen suojuspuissa ei ollut lehtiä, sillä kevät oli vasta alulla. Ei ollut majassa permantoa. Poljettua, kylmää, kosteaa multaa vain.

Siellä oli ramman oltava häätöpäivä ja yö sen jälkeen. Värjöteltävä, paleltava, kohmetuttava.

Isänmaa palkitsi. Kapitalistien, riistäjien ja sotarosvojen suuri isänmaa.

Neuvostoliitosta

TOV. LAURI LAITINEN KUOLLUT LENINGRADISSA

V.k. 12 p:nä kuoli Leningradissa valtion sairaalassa luokkataistelija Lauri Laitinen.

Tov. Laitinen oli syntynyt Lappeen Lauritsalassa työläisvanhemmista. Jo varhaisesta nuoruudestaan hän osallistui lasten järjestöihin ja sitten nuoriso-, poliittisiin- ja ammatillisiin järjestöihin ja varttui vakaumukselliseksi luokkataistelijaksi.

Lukuisat olivat ne tehtävät, joita Lauri ehti suorittaa. Suurimman työnsä hän suoritti nuorisoliikkeessä, kuuluen Suomen sos.-dem. nuorisoliittoon sen lakkauttamisen saakka. Sen jälkeen Sosialistiseen nuorisoliittoon ja sen lakkautettua toimi hän etupäässä Helsingin nuorisoseurassa. Helsingin punainen nuoriso tunsikin hänet yhtenä innokkaimpana työntekijänä. Hän kuului H.t.y:n "Lauluveikkoihin".

Viime vuosina siirtyi hän Leningradiin. Osallistuen sielläkin yhteiskunnallis-taloudellisen työn rintamaan sosialismin rakennustyössä.

Luonteeltaan rehellisenä, rauhallisena, harkitsevana, hyvätuulisena ja kaikkien kanssa samanlaisena toverina oli Lauri esimerkillinen järjestö- ja työtovereilleen.

MATKAILIJAKOTI
— ja —
RUOKALA
SENJA HEIKKILÄ
1342 St. Antoine St., Montreal, Q.

100 JALKAA LAPAMATOJA
enemmänkin tulee usein Alve-Satsin nautittua
Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset siitä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Sillä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, olen sydämellisesti kiitollinen. Piirsi Kalle Mäki, Augusta, Mont.
ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: Vääntelvä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahalun puute, vatsan täytelläisyys, oksentaminen tai taipumus oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon vähentyminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisesti tuloksena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja moni joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskiinsa, varmasti kärsii madoista, vaikkei niitä ole näkynytkään, tarvetta tehdessä.
— Tämä LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.
LIGNELLIN ALVE-SATSI
(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen makua tuntematta. — Lähetetään postimaksuineen $1.50 hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.
—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis.

OSUUSRUOKALA
Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa. 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa aterioittain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.
KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297 ja 657, Kirkland Lake, Ont.

KOLIA ja PUITA
Laberge Lbr. Co.
Puhelin 777
Sudbury, Ont.

Pernun Veljesten
SERVICE TAXI
PÄIVÄ- JA YÖ-PALVELUS
Suomalaiset ajurit.
Puhelin 2330 Sudbury, Ont.

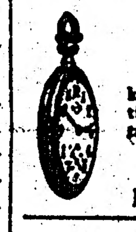

I. S. SALO
Kulta- ja kelloseppä, takee ensiluokan työtä halvimmalla. Suuri varasto timantteja, kelloja y.m. kulta- ja hopeatavaraa.
192 S. Algoma Street,
Port Arthur - Puh. N. 1238

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan virallisella edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland,
Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)
AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 819 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L., Copper Cliff, Ont. Charles E. Magnusson 54 Dock St., Saint John, N. B., G. W. Törnroos, 551 Howe Street, Vancouver, B. C.

Parturiliikkeeni
sijaitsee
Cochrane Hotellissa
HJ. WESTMAN
Box 152, Cochrane, Ont. (M

JUKKA LEHTELÄN
KIUVASSAUNA
avoinna tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina klo 2—12 yöllä. (M
Puhelin 1444W - 467 Ontario St.
Sudbury, Ont.

The Monarch Drug Store Ltd.
HEARST ONTARIO
Victor Orthophonic fonografeja
Rexall tuotteita

Hammaslääkäri
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päällystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139
Sudbury - - Ontario

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

— VÄLITTAA —

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ v. $1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta .... .50
THE YOUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk. .... .25
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta ....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kk. 2.00
YOUNG WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa kuussa Chicagossa ilmestyvä julkaisu, vuosikerta 1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta .... .50
THE CANADIAN LABOR MONTHLY, kuukausijulkaisu, Toronto, Ont., ... 25 s. kpl., 1 vk. 2.50
WOMAN WORKER, naisten lehti, ilmestyy Torontossa, Ont. hinta 1 vk. $1.00
LABOR DEFENDER, kuukausijulkaisu 1.00
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.50
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10.00, ½ vk. 6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10.00; ½ v. 6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti, ...vuosik. $3.00; ½ v. 1.75
TYÖVÄEN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. $6.00; ½ v. $3.50
UUS ILM, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta 6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta 2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $2.00, puoli vuotta 1.25
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta 6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti Helsinki. Tilaushinta ....vk. $4.00, ½ v. $2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ v. 1.50
KOMMUNISTI, Leningrad ....vuosik. $4.00, ½ vk. 2.00
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa. Vuosikerran hinta $1.75, puolivuosikertaa 1.00
NAISTYÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa. 1 vuosik. 1.75
NOUSEVA VOIMA, Työv. urheilupoikain lehti, Helsinki, 1 vk. 1.25
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖTAIDE, Tampere, 1 vk. 2.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $9.00, puolivuosik. 4.50
VAPAUS, Leningrad, 3 kertaa viikossa 1 vk. $6.00 ½ vk. 3.75
REVONTULET, Oulu vuosik. 3.00
PUNALIPPU, Helsinki, vuosik. 2.00
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., ... 1 vk. $6.00, ½ v. 3.25
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00 puoli vuosikertaa 3.75
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk. 1.05
TOVERITAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk. $2.00, ½ v. 1.15
METSÄTYÖLÄINEN, kuukausijulkaisu, Port Arthur, Ont. yksityisnumerot 15 senttiä, ½ vk. 75c., 1 vk. 1.50
"COMMUNIST INTERNATIONAL", Kominternin englanninkielinen virallinen lehti, ilmestyy kuukausittain, vk. $2.50 puoli vuosikertaa 1.25
TYÖLÄIS- JA TALONPOIKAISNAISTEN LEHTI, kerran kuukaudessa, 1 vuosik. 2.00

Ylläolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletttuna koko päivän.

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLM, KELLOSEPPÄ. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osotteella: 246 Queen St. W. Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

SUOMALAINEN NAISTEN PUKIMOLIIKE 453 Queen St. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala (MT

FORT WILLIAM, ONT.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASLÄÄKÄRI, puhelin S. 870, Ross Block, Fort William.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OSTAJILLE ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE SIMPSON Tailors liikkeestä, 529 Simpson St., puhelin S. 1185. M. Maine ja S. Väyrynen.

PORT ARTHUR, ONT.

PALLOHUONE. SAATAVANA SIKAAREJA, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeellemme. Mäki ja Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont. (M

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENNAN tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Suomalainen tyttö palvelee teitä. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä. Timmins. (M

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8886. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

Huoneita ja ruokaa saatavana

I. SIMONEN,
75 Louis Street — Sudbury, Ont.
Lähellä C.N.R. asemaa (248

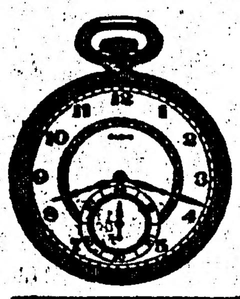
KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Ducharmes Funeral Service (11-9)
Beech St. — Sudbury, Ont.
Kysykää toisilta palvelustamme.
Puhelin päivällä 392, yöllä 1226

J. A. Erickson
SUOMALAINEN ASIOITSIA
tekee laillisia asiapapereita tässä maassa ja Suomessa käytettäväksi ja suorittaa yleensä kaikkia asioitsia-alalle kuuluvia tehtäviä. Tulkkina oikeuksissa y.m. M
Bank of Commerce Building.
— Phone 2131 —
Box 718 — SUDBURY, ONT.

Tohtori H. Koljonen
Box 1176 - Sudbury, Ont.
Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588

MATKAILIJAKOTI
Otto Kratz,
Montreal, Que. (MTr)
Suosittelen yleisön käytettäväksi.
585 St. David's Lane.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

Keski-Ontarion uutisia

Sudbury

SUDBURYN VÄKILUKU KAKSINKERTAISTUNUT KAHDEN VUODEN AIKANA

Viime syyskuun 30 päivänä oli Sudburyssa 16,622 vakituista asukasta, joiden ohella kaupungissa on vielä melkoinen määrä tilapäisiä asukkaita, joten kaupungin yleinen väkiluku arvioitiin noin 18,000:ksi mainittuna päivänä. Vuotta aikasemmin oli Sudburyssa vain 12,233 asukasta; ja kaksi vuotta takaperin vähä yli yhdeksäntuhatta.

Väkiluvun huiman nopea kohoaminen johtuu Incon nikkeli-kuparikaivosten kehittämisestä sekä suurenmoisten sulattojen ja jalostuslaitosten ja niille tarpeellisten rautateiden y.m. rakentamisesta.

Viime lauantaina lausui veronlaskija L. A. Miron, että kaupungin vakituisten asukasten lukumäärä on nyt jo varmaan kohonnut 17,000:een, yleisen väkiluvun ollessa noin 18,600 henkeä. Hän näet selitti, että nyttemmin lisääntyy kaupungin vakituisten asukasten lukumäärä kolmella perheellä joka päivä, jotavastoin heinä-, elo- ja syyskuun aikana väkiluku lisääntyi vain kahdella perheellä päivittäin. Miron arveli, että jos väkiluku lisääntyy nykyisellä vauhdilla, tulee Sudburyssa vuoden kuluttua olemaan 22,000 asukasta.

On ilmeistä, että moisen väkiluvun lisääntymisen takia asuntopula osottautuu semmenkin uusille tulokkaille vaikeanlaiseksi probleemiksi, vaikka viimeisen yhdeksän kuukauden kuluessa onkin rakennettu yli neljäsataa asuinrakennusta; ja uusia yhä rakennetaan. Asuntojen vuokrat ovat korkeat.

"ROUVA PORMESTARINNA"

esitys alkaa tänä iltana kello 8.30. Vielä pieni määrä lippuja saatavana 7 alkaen illalla haalilla.

Lauantai-illan yleisö oli tyytyväinen esitykseen. Pitkin iltaa kuului myrskyisiä naurunhelähdyksiä, puhjeten toisinaan jatkuvaan huutoon.

Joka haluaa yhden illan nauraa, niin varatkoon ajoissa lipun itselleen.

Creighton Mine

GASTONIAN LUOKKATAISTELIJAIN AVUSTUSILTAMAT

Viime lauantaina vietettiin täkäläisellä suomalaisen osaston talolla avustusiltamat Gastonian urheiden luokkataistelijain oikeudenkäynnin rahastamiseksi ja hyväksyttiin yksimielisesti protesti, millä vaaditaan seitsemän syytteen alaisena olevan lakon johtajan ja Kansallisen tekstiilityöläisten liiton organiseeraajan vapauttamista. Tilaisuus oli järjestetty paikallisen suomalaisen osaston ja naisosaston toimesta. Ohjelmaan kuului yksinäytöksinen näytelmä "Kaivostyöläisiä", kuvaelma "Muistoista kaunein", puhe, runo, soittoa, y.m. Saapuvilla oli noin 150 henkilöä, jotka yksimielisesti hyväksyivät alempana olevan protestin.

"Koska Gastoniassa, Nort Carolinan valtiossa, Amerikan Yhdysvalloissa on seitsemän Kansallisenn tekstiilityöläisten liiton järjestäjää ja toimitsijaa syytteessä toisen luokan murhasta poliisipäällikkö Aderholtin surmaamisen takia; ja

koska me tiedämme, että syytettyjen syyttämiseen on ryhdytty ennen kaikkea siksi, että he ovat järjestäneet etelävaltioiden tekstiilityöläisiä taisteluun 12-tuntista työpäivää ja kahdeksan dollarin viikkopalkkaa vastaan, mitkä ovat vallinneet etelän kutomoalueilla; ja

koska oikeuden käynnin alkamisen jälkeen kutomoparoonien kätyrit ja hurtat ovat tehneet mitä törkeintä väkivaltaa vapaalla jalalla oleville tekstiilityöläisten liiton toimitsijoille ja jäsenille, raastaen heitä asunnoistaan, kiduttaen ja rääkäten heitä mitä petomaisimmalla tavalla sekä ampuen erään Ella May Wigginsin, joka oli viiden lapsen äiti; ja

koska me käsitämme, että Gastonian lakkolaisten taistelu ja Kansallisen tekstiilityöläisten liiton järjestämisryntäys on myös meidän taistelumme, niin sen takia me, Creighton Minen työläiset, kokoontuneena 150 henkeä käsittävään joukkokokoukseen täkäläiselle työväentalolle, päätämme:

että me vaadimme Gastonian lakon johtajia vastaan nostetun syytteen kumoamista ja syytettyjen vapaalle jalalle laskemista ilman ehtoja; ja

että me tulemme avustamaan oikeuksiensa puolesta taistelevia Gastonian työläisiä niin moraalisesti kuin myös rahallisesti; ja

että tämä protestiponsi lähetetään North Carolinan valtion kuvernöörille ja työväenlehdille.

Eläköön taistelu järjestymättömien järjestämiseksi!

Eläköön Gastonian lakon johtajat ja lakkolaiset!

Alas hurttavalta!"

Heenania kiitetään

Tehnyt paljon palveluksia kapitalisteille työministerinä ollessa

TORONTO, lokak. 18. — Herra William P. Mulock puhui eilen iltana Royal York hotellissa työministeri Heenanin sijaisena A. F. of L:n päivälliskekkereissä, sen vuoksi kun Heenan oli täytynyt lähteä kestitsemään Ramsay MacDonaldia Ottawassa Canadan hallituksen kustantamilla päivällisillä. Mulock on Canadan ensimäinen työministeri, mutta ei nähtävästi pidä itseään yhtä kyvykkäänä työläisten petturina, kuin mitä Heenan on osottautunut olevan, koska hän valitteli olevan mahdotonta kenenkään täyttää Heenanin paikkaa silloin, kun on kysymyksessä työn ja pääoman väliset sovittelut. Heenanin ansiota kuuluu olevan, että union leima on hiljattain saatu lailliseksi, jonka puolesta union miehet ovat taistelleet 40 vuotta.

Heenan on sovitellut kolmen vuoden aikana 40 sellaista työriitaisuutta, jotka ovat olleet liittohallituksen työviraston määräämisvallan alaisia ja 100:ssa lakkotapauksessa, jotka ovat olleet maakunnallisten työvirastojen alaisia, on pyydetty Heenanin apua ja on hän niissä jokaisessa tapauksessa saanut sovinnon aikaan. Sovinto tietysti tarkottaa työläisten pakottamista työnantajain armoille, mutta sitä suuremman maineen onkin Heenan saavuttanut työnantajain ja keltasten unionistien keskuudessa. Vanhuudeneläkelaki kuuluu myöskin olevan Heenanin ansiota, joka ei myöskään ole muuta, kuin selkein kuva työläisiä vastaan tähdätystä petoksesta.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Helsingin Työväen Säästöpankki

Postiosoite: Suom, Helsinki. — Sähköosoite: Työpankki.
Omat varat 9,000,000 Smk. — Hoitovarat yli 180,000,000 Smk.

Maksaa korkoa

Säästötilillä 7½ % Juoksevalla tilillä 6 %.

Helsingin Työväen Säästöpankki on yleishyödyllinen rahalaitos. Se on nuoresta ijästään huolimatta maan kehityskykyisin ja kooltaan neljäs järjestyksessä maan kaikista Säästöpankeista. Se on työväestön omistama ja hallitsema ja sen varat sijoitetaan luotettavasti ja varovaisesti, riittävää luottotappiota ei säästöpankki koskaan ole kärsinyt. Säästöpankki on aina nauttinut siirtolaisten luottamusta ja sen hallussa on nytkin miljooniin nousevat summat näiden talletuksia. Talletuksia voi sille lähettää paraiten postitse sisäänkirjoitetussa kirjeessä ja mieluummin pankkishekin muodossa tahi yleisten rahanvälitysliikkeiden välityksellä. Rahat saatuaan lähettää säästöpankki niistä tallettajalle kuitin sekä vuosittain tiliotteen. Säästöpankki lähettää pyynnöstä viimeisen vuosikertomuksen toiminnastaan jokaiselle sitä haluavalle.

KYLMÄT ILMAT TULEE!
KOKSIA, KOLIA JA POLTTOPUITA TARVITAAN
Saadaan erikoisesti valittuja. Meidän suomalaisesta liikkeestä kohtuhinnoilla kotiin ajettuna. Soittakaa 431 North!
P. WANSON — COAL & WOOD
277 John Street — Puhelin 431 North — Port Arthur, Ont.

ALAVON SAUNA
On nyt kunnostettu viidellä uusiaikaisella UUDELLA SAUNALLA, ja on yleisön käytettävänä TIISTAINA, KESKIVIIKKONA, PERJANTAINA ja LAUANTAINA.
P. ALAVO
——Puhelin 1954——
341 ANTWERP STREET — SUDBURY, ONTARIO

CHERBOURGIIN—SOUTH HAMPTONIIN

Marrask. 7		MONTROSE
Marrask. 14		MONTCALM
LIVERPOOLIIN		
Lokak. 25	Marrask. 22	DUCHESS OF YORK
Lokak. 26	Marrask. 26	MINNEDOSA
Marrask. 1		DUCHESS OF ATHOLL
Marrask. 8		MELITA
Marrask. 15		DUCHESS OF RICHMOND
GLASGOWIIN—BELFASTIIN		
Lokak. 26	Marrask. 26	MINNEDOSA
Marrask. 1		DUCHESS OF ATHOLL
Marrask. 8		MELITA
Marrask. 15		DUCHESS OF RICHMOND
Marrask. 22		DUCHESS OF YORK
EMPRESS PALVELUS — CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN		
Lokak. 31		EMPRESS OF SCOTLAND

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää lähetys Canadian Pacific Expressin välityksellä.

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?

Suomeen Matkustajat ja Jouluhuvimatkailijat

Jouluhuvimatkan johtajana ja pitkäaikaisena laivapilettien välittäjänä voimme antaa teille huoleellisen ja monipuolisen neuvon matkalle lähtiessänne. Myymme CANADAN PACIFICIN, CUNARDIN, RUOTSIN AMERICAN, SCANDINAVIAN AMERICAN ja BALTIC LINJAN pilettejä sekä järjestämme teille tyydyttävät ja hyvät paikat laivassa.

Tehkää hyttitilauksenne ajoissa matkojanne varten, sekä ilmoittakaa millä junalla saavutte Montrealiin että voimme olla asemalla vastassa.

JOHN STAHLBERG
VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St. — Montreal, Que.

KUNNIAN HALUISIA MIEHIÄ HALUTAAN

Valitkaa itsellenne hyväpalkkanen ammatti ja mieluisaa työtä. Paremmat elämän mahdollisuudet. Miksi kärsiä ainaista työn puutetta kun on tilaisuus nousta paremmalle elintasolle. Kouluuttamalla itsensä luotettavassa ammattikoulussa.Kurssit: Automekanikko, auto sähkö, patteri korjaus, ilmailumekanikko ja teollisuus sähkö. Kaasu- ja sähköjuottoa, muurari ja rapparin ja tiilen lajittelijain kurssia y.m. kursseja. Te opettelette täydellisillä työkaluilla, hyvien expertti opettajain neuvoessa käytännöllistä työtä. Vapaa työnvälitystoimisto kurssin suorittaneille ainiaaksi. Suoritatte kurssinne muutamassa viikossa. Kirjoittakaa kurssi- ja hintaluettelo suomalaiselta edustavalta asiamieheltämme. Kirjevaihdon saa tehdä suomen sekä englannin kielellä.

Commercial Engineering School
JOHN HILL, Laillistettu Asiamies. 376 King St. W., Toronto, Ont. Can.

Columbia Phonograph Levyjä

Vapaudella on nykyään myytävänä Columbian levyjä. Hinnat ovat samat kuin kaikkialla muuallakin, nim. 75 senttiä levy. Ostamalla levynne Vapauden kirjakaupasta, kannatatte omaa liikettänne.

Levyjä voidan tilata kaikkien Vapauden lukuisien asiamiesten välityksellä. Levyjä lähetetään kaikkialle Canadassa. Lähetyskulut maksetaan, olkoonpa tilaus isompi taikka pienempi.

Saadessanne levytilauspakettinne joko postissa taikka expressissä, avatkaa paketti heti konttorissa ja katsokaa, että kaikki levyt ovat eheitä. Jos ne ovat rikkinäisiä vaatikaa kulettajayhtiö maksamaan korvauksen.

Vapaudella on toistaiseksi varastossa seuraavat levyt:

10 tuuman levyjä 75c.

Hannes Saari
3122F Muisto
Armahani
3086F Punavangin Laulu
Volgan Lotjamiesten Laulu
3080F Proletaarit Nouskaa
Korven Raatajille
3078F Vanha Madrid
Lähtö
3076F Viivin Jenkka
Pois Sormet
3072F Sinikellot
Musta Ratsu
3065F Kehtolaulu
Meripojan Tervehdys
3064F Sonja
Raatajan Serenaadi
3062F Saukkosen Avioero
Oi Mistä Saataisiin
3059F Valko Tuomet
Ei Kyytimies Kiirettä
3036F Meripojan Heilat
Chrysantemum
3034F Volgan Aallot
Tämä Maa
3013F Iloinen Meripoika
Kulkurin Masurkka

Aino Saaren Laulamia
3075F Soita Mustalainen, Soita
Kuutamoyö
3044F Ingapien
Mustalaisruhtinatar No. 3
3039F Sorakumpujen Vainajille
Tehtaassa

Hilja Vilonen
3087F Vanha Sanna
Kaipaava

Otto Pyykkönen, Tenori
3026F Viaporin Valssi
Vangin Laulu
3009F Lemminkäisen Laulu
Pojat Kun Raitilla Laulelee
3008F Syystunnelma — Kuula
Yks' Lauantai-ilta
3007F Anssin Jukka ja Härmän Häät
Matalasta Torpasta
3005F Korjat Pojat ja Tytöt
Koskenlaskijan Morsiamet
3004F Laivapoikain Laulu
Yks Haamu Seiso Marjanan Ovella
3003F Älä Itke Tyttöni Pieni
Vapaa Venäjä
3002F Aamulaulu
Lapsuuden Koti
3000F Isontalon Antti ja Rannanjärvi
Se Oolannin Sota

Kuuno Sevander, Baritooni
3118F Kuutamossa Venäjän Erien Rannalla
3121F Tanssit Tarvaisen Torpassa —
Kiikolan Polkka

Martti Similä, Baritooni
3048F Aamutunnelma. Talon Tyttö ja Torpan Tyttö
3038F Hallin Janne
Ostron Tyttö

Finnish All Star Trio
3116F Ma Sua Auttaa Tahdon
Ruusujen Tuoksu

Jean Theslöf, Baritooni
3108F Nichavo
Mun Tieni Kulkee Mandaljaan
3028F Mustalaisen Surulaulu
Vanha Mustalainen
3019F Oulun Susiteetissa
Pohjolan Häät

Väinö Sola, Tenori
3100F Sinä Sanoit Hyvästi
3097F Kaunihin Keijukainen
Sotamiehen Laulu
3022F Heilallein Minä Laulelen
Sain Paljon Luojalta Armahain

Saima Laurila-Newland, Sop.
3098F Oi Bajadeeri
Oikeaan ja Vasempaan
3066F "Vilja" Iloisesta Leskestä
Tuomien Valkoiset Tertut

Ida Lovarti
3063F Antti Tanssitti Mua
Paimenpoika

S. Mustonen, Soprano
3001F Kevätlaulu
Äiti, äiti älä soimaa

Adolf Hovi, Tenori
3105F Valtion Varsalla
Suruhan Se Sorti Nuoren Pojan
3056F Vappulaulu
Orjan Kevät

Otto Laurinen, Baritooni
3091F Sireenien Kukkiessa
Minun Enkelini

Hannes Saari ja Columbian Mieskvartetti
3109F Priki Efrosiina, I osa
Priki Efrosiina, II osa
3082F Juomarin Laulu
Lontoon Jenny
3088F Laivan Kannella
Uskoton ja Petollinen Julia

HUMORISTISIA LEVYJÄ

Akseli Vuorisola, Baritoni
3085F Katinka
Alaska
3117F Hoo Hii O Hei
Sorjosen Ryyppyreisu

Hiski Salomaa, Koomikko
3073F Vanhanpiian Polkka
Laulu Taiteilijoista

Muhoksen Janne
3024F Juomalaulu
Merimies Rakkautta

Leo Kauppi, Koomikko
3114F Kesälaitumelta
Herra Adamson
3123F Mikko ja Miina
Elämään Kyllästymisestä
3106F Pikku Liisa
Yhteinen Susannamme
3101F Ma Odotan Sua
Mun Eukkoni On Maalla
3083F Aika Poika
Laivan Kannella
3079F Talkoo Polkka
Honolulu
3060F Renkjussi Palajaa Sodasta
Herra Petteri
3052F Salkolan Syntymäkemut
Kallaves
3049F Laulu On Iloni ja Työni
Heitä Huolet Pois
3032F Maailman Matti
Rivakka Polkka

Tom Vehkaoja, Baritooni
3112F Nuor Vaimoni Sai Poikasen
Hevospaimen Häämatka

Matti Jurva, Baritooni
3096F Kylpymatka
Ilta pienessä kaupungissa

Jahrl, Harmonikka soolo
3113 Sotilaan Tanssi
Mustalaisen Valssi
3102F Vanhat Toverit, Marssi
Lundby, Valssi
3089F Päivänpaiste, Valssi
Syysaamuna, Masurkka
3057F Sorretun Elämä, valssi
Barrikaadeille, marssi
3033F Yli Aaltojen, valssi
Tonavan Aallot, valssi E. Jahrl
3011F Vapaa Venäjä
Kulkurin Masurkka,

Columbian Soitto-kvintetti
3068F Koster, Valssi
Muistoja Suomen Maasta, Sotiisi
3043F Kevät Suomen Metsässä, Valssi
Käki, Valssi
3025F Rauha Myrskyssä
Joulupukin Polkka

S. Sosialisti Orkesteri
3094F Venäläinen Surumarssi
Sonja, Valssi
3084F Kansainvälinen Marssi
Vapaan Venäjän Marssi

Harmonikka ja Viulu

Viola Turpeinen ja J. Rosendahl
3074F Hollolan Polkka
Hämärä Sotiisi

Harmonikka-kvartetti
3023F Kaiho, Valssi
Vihuri, Polkka

Willy Larsen, Harmonikka
3110F Muistoja Pohjolasta
Muistoja Synninlaaksosta, Willy Larsen
3035F Evelina Polkka
Unennäkijän Valssi,
3031F Helmi, schottise
Viimeinen Valssi
3030F Syystunnelma, Valssi
Hämärä, Polkka
3027F Rakkauden Kaiho, Valssi
Suomen Polkka
3020F Taikayö
Pohjalaispolkka,
3015F Kaipuu Valssi
Kerenski

Stein Ostman Orkesteri
3099F Aamuinen Koi!
Hawaijan Yö, Valssi
3095F Suru, Valssi
Moskova, Marssi

ORKESTERI-KAPPALEITA

Columbia Orkesteri
12060F Löytölapsi, Valssi
Metsän Kaikuja, Valssi
12014F Kultainen Valssi
Venäjän Kaunotar

Uusivenäläinen Orkesteri
12072F Kevät Valssi
Orvokit, Valssi
12067F Kotimaan Ikävä, Marssi
Port Arthurin Marssi
12058F Mustalais-valssi
Volgan Valssi
12057F Muistoja Rivieralta, Valssi
Etelän Laineet, Masurkka
12053F Tummat Silmät, Valssi
Volgan Lauttamiehet
12050F Suutele Minua, Valssi
Luna (Kuu), Valssi
12049F Kosovo, Valssi
Runoilijan Näky, Vals.
12048F Iloinen Leski, Valssi
Carmen Sylva, Valssi
12033F Mylly Synkässä Metsässä
Naurava Viheltäjä

Muita Soitinmusiikki-levyjä

Columbian Konserttiorkesteri

12 tuuman $1.25
59037F Koti-muistelmat, Valssi
Sininen Tonava, Valssi
59015F Tonavan Aallot
Unelmia Italiasta
53008D Finlandia
En Bateau

Tehkää tilauksenne nopeasti niin että saatte levynne ajoissa. Pyytäkää luetteloa levyistä ja niiden hinnoista.

Tehkää tilauksenne allaolevilla osotteilla:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.
VAPAUS MONTREAL BRANCH,
1196 St. Antoine St., Montreal, Que.